

**Załącznik
do Uchwały Nr 209/XXIV/08
Rady Miejskiej w Kłobucku
z dnia 28 października 2008 roku**

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015

Kłobuck, październik 2008

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	4
I. Charakterystyka obecnej sytuacji w mieście Kłobuck	6
1. Zagospodarowanie przestrzenne	6
1.1. Lokalizacja	6
1.2. Struktura przestrzenna	8
1.3. Uwarunkowania ochrony dziedzictwa kulturowego.....	13
1.4. Uwarunkowania ochrony środowiska.....	15
1.5. Stan infrastruktury technicznej	15
1.7. Identyfikacja problemów przestrzennych	16
2. Gospodarka.....	17
2.1. Główni pracodawcy	17
2.2. Struktura podstawowych branż gospodarki na terenie miasta	17
2.3. Ilość podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach	20
2.4. Identyfikacja problemów gospodarczych.....	21
3. Społeczeństwo	21
3.1. Struktura demograficzna i społeczna.....	21
3.2. Określenie grup społecznych wymagających wsparcia	23
3.3. Struktura organizacji pozarządowych	24
3.4. Bezpieczeństwo publiczne	25
3.5. Identyfikacja problemów społecznych.....	27
4. Podsumowanie – identyfikacja terenów i obiektów w zakresie rewitalizacji miasta Kłobuck....	28
II. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzennego, społecznego i gospodarczego miasta i regionu.....	30
1. Poziom regionalny	31
1.1. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020	31
1.2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego	32
1.3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.....	33
2. Poziom subregionalny i powiatowy	35
2.1. Program Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013	35
2.2. Strategia Rozwoju Powiatu Kłobuckiego.....	36
3. Poziom lokalny.....	38
3.1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kłobuck.....	38
3.2. Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Śródmieścia Kłobucka.....	38
3.3. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kłobuck na lata 2004 – 2013	39
3.4. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłobuck na lata 2006-2013.....	40
4. Podsumowanie – wytyczne strategiczne w zakresie rewitalizacji miasta Kłobuck	41
III. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck.....	42
1. Podokresy programowania	42
2. Zasięg przestrzenny i charakterystyka obszarów problemowych.....	42
2.1. Obszar A – Śródmieście.....	45
2.2. Obszar B – Tereny rekreacyjne	46
2.3. Obszar C – Zagórze, tereny przemysłowe	48
3. Założenia formułowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck.....	49

IV. Planowane działania w latach 2008 – 2013 i w latach następnych na obszarach rewitalizowanych.....	51
1. Program rewitalizacji obszaru A - Śródmieście.....	51
1.1. Cel strategiczny rewitalizacji obszaru A - Śródmieście.....	51
1.2. Analiza SWOT obszaru A - Śródmieście.....	51
1.3. Kierunki działań rewitalizacji obszaru A – Śródmieście.....	53
1.4. Charakterystyka działań rewitalizacji obszaru A - Śródmieście	54
2. Program rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne.....	55
2.1. Cel strategiczny rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne	55
2.2. Analiza SWOT obszaru B – Tereny rekreacyjne	55
2.3. Kierunki działań rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne	56
2.4. Charakterystyka działań rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne.....	57
3. Program rewitalizacji obszaru C – Zagórze, tereny przemysłowe.....	59
3.1. Cel strategiczny rewitalizacji obszaru C – Zagórze.....	59
3.2. Analiza SWOT obszaru C – Zagórze.....	59
3.3. Kierunki działań rewitalizacji obszaru C – Zagórze, tereny przemysłowe	60
3.4. Charakterystyka działań rewitalizacji obszaru C – Zagórze, tereny przemysłowe	60
V. Plan finansowy Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck	62
VI. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck.....	64
1. Organizacja procesu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck	64
2. Zasady współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i obywatelskim	65
3. System okresowej aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck.....	66
VII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck	67
1. System monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck	67
2. Sposoby oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck	67
3. Public Relations Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck	67
Spis tabel	69
Spis rysunków	69
Załącznik 1. Karty projektów rewitalizacji w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”	70
Załącznik 2. Lista osób uczestniczących w pracach nad „Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”	87

Wprowadzenie

Niniejszy dokument pt. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” powstał w oparciu o aktualizację dotychczasowego „Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck”, przyjętego uchwałą nr 304/XXIV/2005 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 22 marca 2005 r.

Potrzeba aktualizacji „Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck” jest wynikiem:

- zmian uwarunkowań przestrzennych, gospodarczych i społecznych rozwoju miasta Kłobuck,
- aktualizacji innych dokumentów studialnych, programowych i strategicznych obowiązujących na poziomie regionalnym, powiatowym i lokalnym, w których zawarte są wytyczne w zakresie rewitalizacji miasta Kłobuck,
- weryfikacji dotychczasowych celów, kierunków działań oraz projektów rewitalizacji miasta Kłobuck,
- pojawienia się nowych możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację zamierzeń rewitalizacyjnych, w szczególności szans jakie stwarzają: „Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2015”, Program Operacyjny „Kapitał ludzki” oraz Program Operacyjny URBACT II.

Generalnym celem „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” jest ożywienie społeczno-gospodarcze osiągnięte poprzez realizację w wybranych obszarach miasta działań dotyczących:

- pobudzenia aktywności społeczności lokalnej,
- rozwijania nowych form aktywności gospodarczej, generujących nowe miejsca pracy,
- przywrócenie bądź nadanie obiektom nowych funkcji.

Tereny objęte „Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” mimo degradacji technicznej, czy problemów społeczno-gospodarczych posiadają potencjał strategiczny pozwalający na wykreowanie funkcji o zasięgu ponadlokalnym. Głównym atutem obszarów objętych rewitalizacją są walory dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, dające możliwość stworzenia nowych produktów i usług miejskich.

Celem praktycznym aktualizacji dotychczasowego dokumentu i na jego bazie opracowanie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” jest chęć podjęcia starań o dofinansowanie projektów rewitalizacji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). W związku z tym, niniejszy program został przygotowany w oparciu o instrukcje zamieszczone w dokumencie „Wytyczne opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji”.¹

W celu opracowania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” został powołany Zespół ds. rewitalizacji miasta Kłobuck. W trakcie prac nad programem przeprowadzono również konsultacje społeczne. Miały one charakter bezpośrednich spotkań zarówno z mieszkańcami miasta jak i z przedstawicielami lokalnych środowisk gospodarczych, kulturalnych i społecznych. Ponadto informacje dotyczące programu są zamieszczone na stronie internetowej Gminy Kłobuck.

¹ „Wytyczne opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji”, Załącznik nr 4 do Szczegółowego opisu priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Śląskiego na lata 2007-2015”, Katowice, wrzesień 2008

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” ma formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowania nowych projektów będzie on aktualizowany.

Gmina Kłobuck posiada status gminy miejsko-wiejskiej. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2007-2015” dotyczy obszarów problemowych zidentyfikowanych jedynie na terenie miasta Kłobucka, w związku z tym dane statystyczne zaprezentowane w części pierwszej opracowania w większości przypadków dotyczą tylko obszaru miasta.²

W okresie od marca 2005 r. do czerwca 2008 r. w ramach „Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck” zrealizowano następujące projekty:

Obszar A – Śródmieście

- Przebudowa skrzyżowania ul. 11-go Listopada z ul. Targową i Rynkiem im. Jana Pawła II.
- Remont i modernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Kultury.
- Budowa parkingów przy ul. Szkolnej.
- Budowa Przystanków autobusowych przy ul. Częstochowskiej (DK-43).

Obszar B – Osiedla mieszkaniowe

- Zagęszczenie sieci dróg lokalnych w Osiedlu nr 2.
- Przebudowa skrzyżowania ul. 11 Listopada z ul. Kochanowskiego.

Obszar C – Zagórze

- Budowa kanalizacji sanitarnej w Osiedlu nr 8.
- Przebudowa ul. E. Orzeszkowej.
- Przebudowa ul. Poprzecznej.

Obszar D – Zakrzew

- Przebudowa ciągu komunikacyjnego ulic w południowo – zachodniej części Kłobucka (ul. Kołłątaja, ul. Korczaka).
- Przebudowa ul. Reja.

² Jeśli dane statystyczne obejmują obszar gminy Kłobuck lub powiatu kłobuckiego to jest to wyraźnie zaznaczone w tekście.

I. Charakterystyka obecnej sytuacji w mieście Kłobuck

1. Zagospodarowanie przestrzenne

1.1. Lokalizacja

Gmina miejsko-wiejska Kłobuck położona jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego. Graniczy od wschodu z miastem Częstochowa oraz gminą wiejską Mykanów. Od północy z gminą wiejską Miedźno, od zachodu z gminą wiejską Opatów i od południa z gminą wiejską Wręczyca Wielka.

Miasto Kłobuck jest siedzibą władz gminy, która obejmuje 10 sołectw: Kamyk, Łobodno, Biała, Lgota, Gruszewnia, Libidza, Nowa Wieś, Borowianka, Kopiec, Rybno oraz 5 sołectw w obrębie granic administracyjnych miasta Kłobucka: Brody Malina, Niwa Skrzyszów, Przybyłów, Smugi, Zakrzew.

Rysunek 1. Lokalizacja miasta Kłobuck w województwie śląskim

Powiat kłobucki graniczy od północy z dwoma powiatami wchodzącymi w skład województwa łódzkiego: powiatem pajęczańskim i powiatem wieluńskim. Od wschodu graniczy z powiatem częstochowskim oraz Częstochową będącą miastem na prawach powiatu. Od południa z powiatem kłobuckim sąsiaduje powiat lubliniecki, zaś od zachodu, położony w województwie opolskim powiat oleski. W skład powiatu kłobuckiego wchodzi gminy: Kłobuck, Krzepice, Przystajń, Panki, Wręczyca Wielka, Opatów, Lipie, Popów, Miedźno (Rysunek 2).

Przez miasto Kłobuck, w kierunku wschód-zachód przebiega droga krajowa nr 43, łącząca Częstochowę z Wieluniem i dalej z Poznaniem. Jest to najważniejsze połączenie drogowe, o największym ruchu tranzytowym, łączące Kłobuck z Częstochową oraz dające możliwość dojazdu do drogi nr 1 biegnącej w kierunku Aglomeracji Górnośląskiej. Ponadto połączenie z Częstochową jest możliwe poprzez drogę powiatową nr S 2043 z Kłobucka do Kamyka i dalej drogę wojewódzką nr 491 do Częstochowy. Drugim ważnym połączeniem drogowym jest droga wojewódzka nr 492, przebiegająca w kierunku południowo-północnym. Łączy ona miasto Kłobuck z gminą Wręczyca Wielka a następnie z Blachownią oraz z Lublińcem. Droga nr 492 może również stanowić alternatywę dla połączenia Kłobucka z Aglomeracją Górnośląską drogą nr 1.

Rysunek 2. Powiat kłobucki

Przez gminę Kłobuck będzie w przyszłości przebiegać projektowana trasa Autostrady A1, łączącej Trójmiasto z Górnym Śląskiem i dalej przez Ostrawę z południem Europy. Jej uzgodniony i uchwalony przebieg na terenie Kłobucka to odcinek o długości 4,6 km, biegnący w południowo – wschodniej części gminy. Na przecięciu z drogą krajową relacji Częstochowa – Wieluń, w okolicach miejscowości Lgota, utworzony zostanie węzeł drogowy, stanowiący najbliższy wjazd i wyjazd z autostrady dla mieszkańców Kłobucka i Częstochowy.

Tabela 1. Połączenia drogowe miasta Kłobuck

Lp.	Rodzaj Połączenia	Odległość	Trasa
1	Kłobuck - Częstochowa	14 km	Droga nr 43
2	Kłobuck - Katowice	89 km	Drogi nr: 43 i 1
3	Kłobuck – Pyrzowice (port lotniczy)	62 km	Drogi nr: 43 i 1
4	Kłobuck - Warszawa	235 km	Drogi nr: 492, 493, 42 i 1

Źródło: „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kłobuck”, Regioplan, Wrocław 2008, s. 7

Przez miasto Kłobuck przebiega magistrala kolejowa Śląsk – Gdynia. Z punktu widzenia transportu publicznego ma ona obecnie minimalne znaczenie. W ostatnich latach ograniczono znacznie ilość połączeń osobowych. Magistrala może jednak stanowić w przyszłości dogodny zaplecze dla rozwoju transportu kolejowego w przypadku lokalizowania na terenie gminy baz i składów transportowych. Marginalizacja ruchu kolejowego w kontekście rewitalizacji miasta wyzwała problem związany z utratą dotychczasowej funkcji budynku dworca kolejowego, który ulega przez to stopniowej dekapitalizacji.

1.2. Struktura przestrzenna

Miasto Kłobuck zajmuje obszar o powierzchni 47 km², natomiast powierzchnia całej gminy miejsko-wiejskiej liczy 130 km². W strukturze użytkowania gruntów dominującą pozycję zajmują użytki rolne, głównie grunty orne oraz łąki (71% powierzchni miasta). Lasy zajmują 20% powierzchni miasta. Pozostałe 9% zajmują tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, usługowe i inne tereny zabudowane, a także parki, place, drogi, chodniki, grunty pod wodami oraz pozostałe grunty z wyłączeniem gruntów rolnych zabudowanych a związanych z działalnością rolniczą.

W strukturze przestrzennej miasta Kłobucka należy wyróżnić następujące obszary funkcjonalne:

1) Śródmieście.

- Śródmieście tworzy pozostałość średniowiecznego układu przestrzennego, ze stanowiącymi punkty centralne miasta: kościołem p.w. św. Marcina oraz położonym w jego sąsiedztwie prostokątnym placem pełniącym w przeszłości funkcję rynku a obecnie, mimo nazwy – Rynek im. Jana Pawła II – nieodgrywającym znaczącej roli i wymagającym ponownego zagospodarowania.
- Obszar przylegający od zachodu do terenów Rynku i kościoła położony jest w miejscu średniowiecznych umocnień obronnych, stąd nazwa ulicy – Wały. Teren ten charakteryzuje się zwartą, często substandardową zabudową mieszkaniową i dużym rozdrobnieniem parceli.
- Kłobuck będący miastem powiatowym, pełni przede wszystkim funkcje administracyjne dla 9 gmin tworzących powiat kłobucki. W Śródmieściu zlokalizowane są wszystkie najważniejsze urzędy administracji publicznej: Starostwo Powiatowe, Urząd Skarbowy, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Większość z wymienionych budynków wymaga remontów i modernizacji. Ze względu na warunki lokalowe wskazana byłaby też rozbudowa m.in. Urzędu Miejskiego.
- Oprócz działalności administracyjnej Śródmieście Kłobucka jest też skupiskiem innych funkcji mających charakter ponadlokalny. Do najważniejszych należy zaliczyć: funkcję medyczną (Szpital Powiatowy), funkcję socjalną (Dom Dziecka, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie), funkcję kulturalną (Miejski Ośrodek Kultury im. Władysława Sebyły, oraz Miejska Biblioteka im. Jana Długosza), funkcję oświatową (Zespół szkół ponadgimnazjalnych), funkcję biznesową (PKO BP, Bank Spółdzielczy, BOŚ SA), funkcję handlową (targowisko miejskie).

- Duże nagromadzenie funkcji miejskich na stosunkowo niewielkim obszarze Śródmieścia, daje możliwość wykreowania centrum miejskiego obsługującego mieszkańców gminy Kłobuck oraz powiatu kłobuckiego.

Warunkiem koniecznym rozwoju funkcji centrotwórczych na terenie Śródmieścia jest:

- ✓ **odnowa oraz wykreowanie nowych miejskich przestrzeni publicznych przede wszystkim na terenach Rynku im. Jana Pawła II oraz targowiska miejskiego a także w ich najbliższym otoczeniu,**
- ✓ **modernizacja oraz poprawa funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej,**
- ✓ **wspieranie sektora prywatnego i obywatelskiego w zakresie tworzenia oferty kulturalnej, handlowej, gastronomicznej i rekreacyjnej, będącej „magnesem” przyciągającym mieszkańców i gości do Śródmieścia Kłobucka**

2) Tereny przemysłowe.

Na terenie miasta można wyróżnić trzy obszary o funkcji przemysłowej.

- Pierwszy położony w północnej części miasta, w osiedlu Zagórze jest miejscem lokalizacji kilkunastu znaczących podmiotów gospodarczych:
 - ERG Kłobuck S.A., ul. Poprzeczna 2,
 - ERG Plast sp. z o.o., ul. Poprzeczna 2,
 - KRA – BIN sp. z o.o., ul. Długosza 99,
 - BAHPOL sp. z o.o., ul. Długosza 99,
 - Budowlano-Wytwórcza Spółdzielnia Pracy, ul. Długosza 101,
 - ZBH SEVEN II sp.j., ul. Zamkowa 13,
 - CYMES sp. j., ul. Długosza 99,
 - PPHU „RUT – GAZ”, ul. Długosza 122,
 - ZPU ANPOL ul. Teligi 4a,
 - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „KRYSTBUT”, ul. Teligi 2/4,
 - Handlowo-Uługowa Spółdzielnia Pracy, ul. Zamkowa 5,
 - TRANSDREW sp. c., ul. Długosza 120
 - TRANSBET sp. j., ul. Orzeszkowej 138

Dostępność komunikacyjna jest zapewniona dzięki bliskości drogi powiatowej nr S2020 (ul. Zamkowa) oraz drogi wojewódzkiej nr 492 (ul. 11-go Listopada) a także bocznicy kolejowej. W okresie od marca 2005 r. do września 2008 r., kiedy to obowiązywał „Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck” nastąpiła częściowa poprawa stanu technicznego ulic, Poprzecznej i Orzeszkowej. Remontów wymagają nadal ulice Zamkowa, Równoległa i Teligi. Wiele nieruchomości położonych na omawianym obszarze wraz z likwidacją podmiotów tam gospodarujących utraciło pierwotne funkcje. Inne obiekty wymagają remontów i modernizacji, np. budynek administracyjno-biurowy HCM Sp. z o.o. Zakład Przerobu Żywic, obiekty destylarni żywic przy ul. Zamkowej, tereny poprzemysłowe przy ul. Niemczyka itp.

- Drugi obszar przemysłowy znajduje się w zachodniej części miasta. Swoje siedziby mają tam m.in. firmy:
 - PPUH PROMUS Częstochowa sp. z o.o., ul. Górnicza 1,
 - GH Intertech sp. z o.o., ul. Górnicza 2b,
 - Przedsiębiorstwo Robót Drogowo – Mostowych, sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 8,
 - „Trzy Wenecje” sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 8,
 - PPUH FERGOPOL, ul. Wojska Polskiego 14,

- Schultz Seating Poland sp. z o.o., ul. Górnicza 1,
- Spółdzielnia Inwalidów ZPHR „ROZWÓJ”, ul. Wojska Polskiego 6,
- DREWBET Grzyb-Kotynia-Rogaczewski sp. j., ul. Górnicza 1.

Obszar znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 43.

- Trzecim skupiskiem podmiotów gospodarczych jest teren u zbiegu ulic Korczaka i Kołłątaja. W przeszłości znajdował się tam Państwowy Ośrodek Maszynowy (POM). Zakład ten już nie istnieje, a teren jest obecnie zagospodarowywany na nowo, m. in. przez firmy:

- „OP-OL” Dziewiński Marek, Antkiewicz Zbysław sp. j., ul. Korczaka 46,
- ODLEWNICTWO Wiesław Kulej, ul. Korczaka 46.

W wyniku realizacji w 2006 r. dwóch projektów rewitalizacji obszaru Zakrzew, polegających na przebudowie ulic Kołłątaja, Korczaka, Reja nastąpiła poprawa dostępności komunikacyjnej terenu.

W przypadku obszaru przemysłowego na Zagórze, który w porównaniu z dwoma pozostałymi jest obszarem najbardziej zaniedbanym, istotnym czynnikiem rozwojowym jest sąsiedztwo zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego zlokalizowanego przy ul. Zamkowej 8. W ostatnim czasie pałac stał się własnością prywatnej firmy, która przeprowadziła częściową renowację. Natomiast park będący własnością gminy wymaga odnowy. Pałac wraz z parkiem mogą być miejscem prowadzenia działalności kulturalnej, edukacyjno-szkoleniowej, hotelowej lub rekreacyjnej.

Warunkiem koniecznym rozwoju funkcji biznesowych na terenie obszaru Zagórze jest:

- ✓ **poprawa stanu infrastruktury technicznej,**
- ✓ **stworzenie systemu zachęt do rozwoju lokalnej małej i średniej przedsiębiorczości, która mogłaby funkcjonować w budynkach i na terenach poprzemysłowych,**
- ✓ **wykorzystanie potencjału jaki posiada Zespół Pałacowo-Parkowy, w zakresie rozwoju funkcji kulturalnych, szkoleniowych, hotelowych i rekreacyjnych.**

3) Tereny rekreacyjne.

Na terenie miasta można wyróżnić 4 podstawowe obszary spełniające funkcje rekreacyjno-sportowe.

- Pierwszy obszar to kompleks sportowy zlokalizowany niedaleko Śródmieścia, zarządzany przez Ośrodek Sportu i Rekreacji. W skład kompleksu wchodzi: stadion piłkarski, boiska do koszykówki i siatkówki, hala sportowa, kryta pływalnia a także nieczynny basen odkryty. Powyższe obiekty sportowe powstałe w latach 1972-1980 wymagają przeprowadzenia remontów i modernizacji. Niezadawalającym stanem technicznym charakteryzuje się również zaplecze socjalno-sanitarne, brak jest również bazy noclegowej.
- Drugi obszar to park okalający Pałac w Zagórze. Park jest położony w sąsiedztwie zarówno terenów przemysłowych jak również obiektów sportowych OSiR. Tego typu lokalizacja daje duże możliwości zagospodarowania parku na miejsce spędzania wolnego czasu. Park wymaga zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanu, a także odnowy obiektów małej architektury.
- Trzecim obszarem jest zbiornik wodny Zakrzew wraz z otoczeniem. Jest to popularne miejsce wypoczynku i rekreacji mieszkańców Kłobucka i subregionu północnego. Zbiornik o powierzchni 10 ha na którym znajdują się dwie naturalne wyspy, położony jest w pobliżu rezerwatu leśnego „Dębowa Góra”. Słabą stroną jest przede wszystkim

brak infrastruktury w postaci zagospodarowanej plaży, pomostów, punktów gastronomicznych itp.

- W skład czwartego obszaru wchodzi parki i tereny zielone rozciągające się wzdłuż rzeki Białej Okszy. Do podstawowych zalet tego obszaru należy zaliczyć bezpośrednie sąsiedztwo dzielnicy śródmiejskiej, a także fakt, że Biała Oksza spaja ze sobą dwa wspomniane wcześniej tereny sportowo-rekreacyjne, jakimi są obiekty OSiR oraz zbiornik w Zakrzewie. Na bazie istniejącego wzdłuż rzeki ciągu pieszego można stworzyć ścieżki rowerowe, ścieżki edukacyjne, place zabaw itp.

Warunkiem koniecznym rozwoju funkcji sportowo-rekreacyjnej na obszarze miasta Kłobuck jest:

- ✓ stworzenie jednolitej koncepcji zagospodarowania terenów wzdłuż rzeki Białej Okszy na cele rekreacyjno-sportowe,
- ✓ modernizacja infrastruktury technicznej najważniejszych obiektów sportowo-rekreacyjnych w mieście,
- ✓ stworzenie warunków do inicjatyw obywatelskich i biznesowych w zakresie oferty spędzania czasu wolnego przez mieszkańców Kłobucka i okolic.

4) Obszary rolne i leśne.

Użytki rolne oraz lasy zajmują łącznie 90% powierzchni obszaru miasta, otaczając zwartą urbanizowaną część Kłobucka. Można wyróżnić dwa większe kompleksy leśne, położone na północnych i południowych krańcach miasta. W lesie na południu miasta funkcjonuje rezerwat leśny „Dębowa Góra”, stanowiący wraz z sąsiednim zbiornikiem wodnym Zakrzew potencjalny tzw. produkt turystyczny.

Warunkiem koniecznym rozwoju funkcji rekreacyjnej na obszarach rolnych i leśnych jest:

- ✓ Połączenie walorów przyrodniczych jakimi charakteryzują się lasy, pola i łąki położone wokół terenów miejskich z ofertą wypoczynkową i turystyczną tworzoną w oparciu o tereny parkowe wzdłuż Białej Okszy, zbiornik Zakrzew oraz obiekty dziedzictwa kulturowego (pałace, kościoły, kapliczki, tradycyjne gospodarstwa rolne i pomniki przyrody) zlokalizowane w Kłobucku i w sąsiednich gminach.

5) Osiedla i tereny mieszkaniowe.

Domy jednorodzinne stanowiące własność osób fizycznych są dominującą formą zabudowy w Kłobucku.

Na terenie Kłobucka istnieją dwa obszary zabudowy wielorodzinnej. Osiedle nr 3, położone po zachodniej stronie ul. 11 Listopada, stanowią przeważnie trzykondygnacyjne budynki Wspólnot Mieszkaniowych. Osiedle nr 2, usytuowane po wschodniej stronie ul. 11 Listopada, tworzą budynki Spółdzielni Mieszkaniowej w Kłobucku.

W przypadku osiedli zabudowy wielorodzinnej, głównymi problemami są: w wielu przypadkach niezadawalający stan techniczny budynków mieszkalnych, niewystarczająca liczba miejsc parkingowych oraz niezagospodarowana przestrzeń osiedlowa. Podstawową zaletą jest natomiast bezpośrednie sąsiedztwo Śródmieścia dające możliwość korzystania z usług publicznych.

Warunkiem koniecznym rozwoju funkcji mieszkaniowej w Śródmieściu jest:

- ✓ Ciągła dbałość o jakość sąsiedztwa, w szczególności zagospodarowania śródmiejskich i osiedlowych przestrzeni publicznych.

Dla celów ewidencyjnych i administracyjnych obszar miasta Kłobuck został podzielony na 9 osiedli. Tabela 2 prezentuje zasięg przestrzenny oraz charakterystykę poszczególnych osiedli.

Tabela 2. Wykaz i charakterystyka osiedli w mieście Kłobuck

Numer / Nazwa Osiedla	Zasięg przestrzenny (ulice)	Charakterystyka
Osiedle nr 1 <i>Północ</i>	Bema, Beniowskiego, Czarnieckiego, 11 Listopada, Dąbrowskiego, Głowackiego, Krótka, Mała, Żółkiewskiego, Andersa, Dywizjonu 303, Maczka, Sebyły, Żwirki i Wigury, Hubala, Kochanowskiego, Leśmiana, Tuwima, Nałkowskiej, Prusa, Reymonta, Poświętowskiej, Wyspiańskiego, Kasprowicza	Osiedle zabudowy jednorodzinnej, nowe i wciąż rozbudowywane w kierunku wschodnim, wymagające inwestycji infrastrukturalnych zwłaszcza drogowych.
Osiedle nr 2	Bohaterów Bitwy pod Mokrą, Harcerska, Rómmła, Przechodnia, 9 Maja, 11 Listopada (prawa strona nr 2-24), Różana, Konwaliowa, hm. Tadeusza Sobisia	Budynki wielorodzinne Spółdzielni Mieszkaniowej w Kłobucku oraz budynki wspólnot mieszkaniowych jak również obiekty użyteczności publicznej, np.: Urząd Miejski, Komenda Powiatowa Policji, Publiczne Gimnazjum w Kłobucku.
Osiedle nr 3 <i>Słoneczne</i>	Baczyńskiego, Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Osiedlowa, Spacerowa, Zielona, Topolowa, 11 Listopada (lewa strona, nr 3-25)	Obszar zabudowy wielorodzinnej położony pomiędzy ulicą 11 Listopada a rzeką Białą Okszą. W przeszłości budynki stanowiły własność gminy, obecnie wspólnot mieszkaniowych z dominującą własnością prywatną. Wzdłuż rzeki Białej Okszy tereny rekreacyjne – parkowe.
Osiedle nr 4 <i>Zawada</i>	Rynek im. Jana Pawła II i ul.: Długosza, Jasna, Kolejowa, Kopernika, Kościuszki, Ogrójcowa, Ciasna, Parkowa, Nadrzeczna, Spokojna, Sportowa, Topolowa, Wąska, Okólna, Wojska Polskiego, Strażacka, Wały, Armii Krajowej	Obejmuje swym zasięgiem zachodnią część Śródmieścia oraz tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej na zachód od rzeki Białej Okszy. Wyróżnić należy też przestrzenie publiczne spełniające funkcje rekreacyjne – tereny parkowe wzdłuż Białej Okszy oraz obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.
Osiedle nr 5	Przemysłowa, Śląska, Wieluńska, 17 Stycznia, Słowackiego, Gen. Hallera, Sienkiewicza	Obszar zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej.
Osiedle nr 6	Targowa, Ks. Skorupki, Szkolna, Kamienna, Krzywa, Powstańców Śląskich, 3 Maja, Sadowa, Spadkowa, Słoneczna, Żytnia, Cmentarna, Gajowa, Gwiazdna, Przedszkolna	Obszar wchodzący częściowo w skład Śródmieścia, z wieloma obiektami handlowo-usługowymi i instytucjami użyteczności publicznej (Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza, Zespół Szkół nr 2 im. ks. Jana Długosza). W ramach osiedla, duża przestrzeń publiczna wykorzystywana jest jako targowisko miejskie.
Osiedle nr 7	Staszica, Korczaka, Zakrzewska, Ks. Kordeckiego, Kołłątaja, Reja, Dębowa	Osiedle w południowej części miasta, z zabudową jednorodziną i dominacją terenów rolnych. W ostatnim czasie zauważalny rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.
Osiedle nr 8 <i>Stare Zagórze</i>	Zamkowa, Orzeszkowej, Wiśniowa, Cicha, Radosna, Konopnickiej, Wesola, Poprzeczna, Podleśna, część ulicy Długosza, Teligi, Równoległa, Niemczyka, Ustronna, Ładna, Miła, Prosta, Boczna, Łukowa, Rolnicza	Północny obszar miasta o funkcjach przemysłowych i mieszkaniowych. Z dużymi potrzebami w zakresie infrastruktury technicznej.
Osiedle nr 9 <i>Ogrodowe</i>	Częstochowska, Mickiewicza, Polna, Kwiatowa, Ogrodowa, Ściegiennego, Gagarina	Obszar o zwartej zabudowie jednorodzinnej, graniczący od północy z dzielnicą śródmiejską.

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miejskiego w Kłobucku

1.3. Uwarunkowania ochrony dziedzictwa kulturowego

W mieście Kłobuck występują następujące strefy i obiekty ochrony konserwatorskiej:

- 1) **Strefa „B” - ochrony konserwatorskiej** obejmująca układ wpisany do rejestru zabytków oraz otulinę. W granicach strefy B ustala się obowiązek uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dla projektów budowlanych obiektów nowo wznoszonych i przebudowywanych, projektów elewacji budynków remontowanych, projektów ogrodzeń od strony ulic i placów publicznych, projektów obiektów małej architektury, projektów infrastruktury podziemnej i naziemnej, projektów reklamy wizualnej na budynkach i reklam wolnostojących oraz projektów nowych nasadzeń zieleni wysokiej (drzewa). W granicach strefy B ustala się obowiązek uzyskania zezwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie robót rozbiórkowych. Granice strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczają: wschodnie parcele ul. Mickiewicza, ul. Powstańców Śląskich i ul. Szkolnej poza skrzyżowanie z ul. Targową, północne parcele ul. Targowej i ulicy Długosza, od zachodu zachodnie parcele ul. Parkowej od ul. Długosza do skrzyżowania ul. Nadrzecznej i ul. Wieluńskiej, ul. Wieluńską do rzeki, następnie w kierunku południowym po zachodniej granicy parcel ul. Staszica poza skrzyżowanie z ul. Zakrzewską i od południa do skrzyżowania ul. Ogrodowej z ul. Mickiewicza.
- 2) **Obszar wpisany do rejestru zabytków**, ustalony decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach Nr 1131/69 z dnia 27 grudnia 1969 r. w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków. Zabytkowy obszar stanowi układ urbanistyczny miasta o nieregularnej siatce ulic z rynkiem zbliżonym do kwadratu; lokacja na prawie magdeburskim ok. 1344 r. Granice zabytkowego obszaru wyznaczają: wschodnie parcele ul. Mickiewicza, ul. Powstańców Śląskich i ul. Szkolnej poza skrzyżowanie z ul. Targową północne parcele ul. Targowej i ul. Długosza, od zachodu linia biegnąca z północy na południe poza parkiem od ul. Długosza do skrzyżowania ul. Nadrzecznej i ul. Wieluńskiej, ul. Wieluńską do rzeki, następnie w kierunku południowym po zachodniej granicy parcel ul. Staszica poza skrzyżowanie z ul. Zakrzewską i od południa do skrzyżowania ul. Ogrodowej z ul. Mickiewicza.
- 3) **Strefa „W” - ochrony archeologicznej** - granice obszaru, na którym w przypadku podejmowania działań związanych z naruszeniem gruntu obowiązkowe jest prowadzenie wyprzedzających archeologicznych badań ratowniczych, pokrywające się z liniami rozgraniczającymi poszczególne tereny. Granice strefy wyznaczają: zachodnie parcele ul. 3 Maja i Rynku im. Jana Pawła II, od północy linia rozgraniczająca północny kwartał Rynku im. Jana Pawła II, od wschodu zachodnia krawędź jezdni ul. 11 Listopada i wschodnie parcele ul. 3 go Maja, od południa droga krajowa nr 43.
- 4) **Strefa „OW” - obserwacji archeologicznej**, pokrywającą się z granicami obszaru objętego planem i strefą „B”. W granicach obszaru, w przypadku podejmowania działań związanych z naruszeniem gruntu obowiązkowe jest prowadzenie inwestycji pod nadzorem archeologicznym.
- 5) **Strefa „E” - ochrony widokowej** - obszar, na którym z uwagi na ochronę widoku na zespół kościoła parafialnego p.w. św. Marcina w części obowiązuje zakaz zabudowy oraz zakaz wznoszenia obiektów wyższych niż jedna kondygnacja i poddasze użytkowe, zakaz nowych nasadzeń drzew o znacznej wysokości oraz niezbędne jest

używanie materiałów wykończenia zewnętrznego o kolorystyce uzgadnianej ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Na obszarze miasta Kłobuck istnieją następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

1) zespół klasztorny kanoników regularnych - obecnie kościoła parafialnego:

- kościół - XIV w. (W rejestrze pod poz. Nr A-42/78),
- klasztor - XV w.,
- spichlerz - XV w. (W rejestrze pod poz. Nr A- 45/78)
- wikarówka - XIX w. (W rejestrze pod poz. Nr A-44/78),
- ogrodzenie wraz z pozostałością ośmiobocznej baszty,

2) łaźnia miejska przy ul. Wieluńskiej, wybudowana w 1930 r. (W rejestrze pod poz. Nr A – 47/78),

3) układ urbanistyczny miasta, w rejestrze pod poz. Nr A- 49/78,

4) Zespół pałacowo-parkowy (neogotycka architektura rezydencjalna) w Zagórz, w rejestrze pod poz. A-46/78.

Obowiązuje wymóg zachowania obiektów w niezmienionym kształcie oraz obowiązek uzyskania decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zezwalającej na wszelkie roboty przy obiektach.

Obiekty zabytkowe wpisane do ewidencji dóbr kultury postulowane do wpisu do rejestru zabytków:

- kaplica przy ul. Długosza,
- kaplica przy ul. Okólnej,
- dom, ul. 3 Maja 31,
- dom, ul. Staszica 34,
- dom, Rynek im. Jana Pawła II 1
- oficyna, ul. 3 Maja 38/40

Obowiązuje wymóg uzgadniania ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków projektów budowlanych przebudowy, zakresu i formy remontu oraz zmiany wyglądu.

Na obszarze miasta zlokalizowane są ponadto wartościowe drzewa i zespoły zieleni:

- grupa klonów przy kościele parafialnym,
- cisy przy ul. 3 Maja,
- grupa drzew na płycie rynku,
- grupa drzew w pasie zieleni przy ul. 3 Maja,
- drzewa przy kaplicy na ul. Okólnej,
- drzewo przy ul. Armii Krajowej,
- drzewa przy skrzyżowaniu ul. Powstańców Śląskich i ul. Częstochowskiej.

Sposób pielęgnacji drzew i zespołów zieleni musi być uzgadniany ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Oprócz wymienionych wyżej obiektów wpisanych do rejestru zabytków bądź postulowanych do wpisu i objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Śródmieścia Kłobucka na terenie miasta zlokalizowany jest również pałac w Kłobucku Zagórz z przełomu XVIII i XIX w., będący przykładem neogotyckiej architektury rezydencjalnej wraz z parkiem, w którym zachował się fragmentarycznie stary drzewostan, wpisany do rejestru zabytków pod poz. nr A-46/78.

Gmina Kłobuck położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Częstochowa, jednego z głównych ośrodków turystyki sakralnej o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Tak atrakcyjna lokalizacja może warunkować rozwój turystyki związanej z obiektami dziedzictwa kulturowego, przyciągając miłośników architektury kościelnej i dworskiej.

Większość w/w obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do ewidencji dóbr kultury jest w złym stanie technicznym i wymaga znacznych nakładów finansowych na wykonanie generalnych remontów. W odniesieniu do niektórych obiektów remont powinien wiązać się ze zmianą dotychczasowej funkcji użytkowej.

1.4. Uwarunkowania ochrony środowiska

Jednym z największych atutów Kłobucka jest przyroda, a bliskie położenie aglomeracji częstochowskiej i aglomeracji górnośląskiej może sprzyjać traktowaniu miasta jako miejsca wypoczynku codziennego i weekendowego dla mieszkańców miast województwa śląskiego.

Kompleksy leśne rozmieszczone są głównie w północno i południowo-zachodniej części gminy Kłobuck. Lasy zajmują powierzchnię 4576 ha, z czego 3183 ha stanowią lasy państwowe, znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa Kłobuck, natomiast 1393 ha znajduje się w posiadaniu prywatnych właścicieli.

Na terenie miasta Kłobuck w odległości 2 km na południe od śródmieścia zlokalizowany jest rezerwat leśny „Dębowa Góra”. Rezerwat zajmujący powierzchnię 5,43 ha jest pozostałością pierwotnych lasów dębowo-grabowych porastających niegdyś okolice dzisiejszego miasta. Drzewostan rezerwatu stanowią 200-letnie dęby szypułkowe, uzupełnione gatunkami jodły, świerków i buków. Na obszarze należącym do rezerwatu występuje 6 gatunków roślin prawnie chronionych oraz kilka gatunków rzadko występujących ptaków i płazów.

Przez teren miasta przechodzą też dwa szlaki turystyczne:

- Niebieski; tzw. Szlak Rezerwatów Przyrody prowadzący m.in. przez rezerwat „Dębowa Góra”,
- Zielony; tzw. Szlak Kłobucki, biegnący z Kłobucka m.in. przez miejscowość Mokra będącą miejscem jednej z pierwszych bitew kampanii wrześniowej 1939 r., stoczonej pomiędzy Wołyńską Brygadą Kawalerii a IV pancerną dywizją niemiecką (monumentalny pomnik oraz Izba Pamięci poświęcona uczestnikom bitwy).

Wypoczynek nad wodą umożliwia zbiornik wodny Zakrzew. Poczyniono już prace polegające na odnowie samego zbiornika, m.in. wyremontowano tamę i oczyszczono dno. Należy teraz zagospodarować na nowo teren znajdujący się wokół zalewu.

1.5. Stan infrastruktury technicznej

W porównaniu z opisem stanu technicznego dróg zawartym w „Programie Rewitalizacji Miasta Kłobuck”, powstałym w 2005 r. nastąpiły bardzo korzystne zmiany. Należy uznać, że w ciągu ostatnich 2,5 roku (okres styczeń 2005 – czerwiec 2008) remonty i modernizacje infrastruktury drogowej były najbardziej znaczącymi i widocznymi inwestycjami w mieście.

Dzięki przedsięwzięciom drogowym osiągnięto następujące korzyści:

- poprawę jakości i bezpieczeństwa jazdy dzięki modernizacji drogi nr 43 w kierunku Częstochowy (obecnie trwa modernizacja odcinka w kierunku Wielunia),
- poprawę poziomu bezpieczeństwa dzięki budowie ronda na skrzyżowaniu ulic 11 Listopada z ulicą Targową i Rynkiem im. Jana Pawła II,
- poprawę dostępności komunikacyjnej nowych terenów mieszkaniowych rozwijających się na północ od Śródmieścia dzięki przebudowie skrzyżowania ul. 11 Listopada z ul. Zamkową i ul. Kochanowskiego,
- poprawę dostępności komunikacyjnej dzięki zagęszczeniu sieci dróg lokalnych na osiedlu nr 2,
- poprawę komfortu i bezpieczeństwa dzięki przebudowie ulic Orzeszkowej i Poprzecznej w dzielnicy Zagórze
- poprawę dostępności południowych obszarów miasta (Zakrzew) dzięki przebudowie ulic: Zakrzewskiej, Korczaka i Kołtątaja.

W związku z dominującą rolą transportu indywidualnego nad transportem zbiorowym istnieje potrzeba rozważenia decyzji dotyczących powstania dodatkowych miejsc parkingowych oraz ograniczenia ruchu kołowego na niektórych obszarach Śródmieścia Kłobucka. Nowe miejsca parkingowe powstały m.in. przy ul. Szkolnej.

Istniejąca sieć wodociągowa zaspokaja w 100% obecne potrzeby zarówno mieszkańców, jak i podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie miasta Kłobuck. Powstała w 1997r. mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, zabezpiecza w pełni potrzeby miasta i posiada możliwość oczyszczania większej ilości ścieków, także w przyszłości. (obecnie 2100 m³ ścieków na dobę, a po rozbudowie o komorę biologicznego oczyszczania 4200 m³ na dobę).

Na terenie miasta istnieje jednak wciąż przewaga wyposażenia w sieć wodociągową nad siecią kanalizacyjną. Mieszkańcy obszarów pozbawionych dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej zmuszeni są gromadzić płynne nieczystości w zbiornikach bezodpływowych. Wpływa to na wzrost zagrożenia zanieczyszczenia gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych. Ponadto podjęcia działań wymaga również problem zabezpieczenia wód rzeki Białej Okszy przed ściekami z miejskiej kanalizacji deszczowej.

1.7. Identyfikacja problemów przestrzennych

Na terenie miasta Kłobuck należy wyróżnić następujące grupy problemów przestrzennych:

1. Niezagospodarowana, niefunkcjonalna i charakteryzująca się niską estetyką miejska przestrzeń publiczna, w szczególności zlokalizowana w reprezentacyjnej części śródmiejskiej, m.in. Rynek im. Jana Pawła II, targowisko miejskie.
2. Zły stan techniczny oraz niska funkcjonalność obiektów dziedzictwa kulturowego, np. Zespół Pałacowo-Parkowy w Zagórz, wewnątrz Miejskiego Ośrodka Kultury.
3. Zaniedbane, były bądź potencjalne, tereny turystyczne i rekreacyjne.
4. Słabo rozwinięta baza noclegowa.
5. Niedrożność układu komunikacyjnego.
6. Zły stan techniczny bądź niedostatek w zakresie infrastruktury komunalnej.

2. Gospodarka

2.1 Główni pracodawcy

Na terenie gminy zlokalizowane są zakłady przemysłowe o różnym profilu produkcji, różnią się też między sobą wielkością i liczbą pracowników.

Tabela 3. Wykaz większych zakładów produkcyjnych. Stan na lipiec 2008 rok

Nazwa zakładu	Opis klasy działalności według EKD
Przedsiębiorstwo Tworzyw Sztucznych „ERG” S.A.	Produkcja sprzętu medycznego i chirurgicznego oraz przyrządów ortopedycznych
Schultz Seating Poland sp. z o.o.	Produkcja metalowych części konstrukcyjnych do mebli tapicerowanych
„DREWBET” PPHU sp. j.	Produkcja wyrobów z betonu dla budownictwa
„BAHPOL” sp. z o.o. – Zakład Produkcyjno-Handlowy	Produkcja opakowań z tworzyw sztucznych
„CYMES” sp. j.	Produkcja herbatników i sucharów, produkcja ciast i ciasteczek o przedłużonej trwałości
Spółdzielnia Inwalidów „ROZWÓJ”	Produkcja wyrobów z betonu dla budownictwa Produkcja pozostałych metalowych wyrobów gotowych, gdzie indziej niesklasyfikowana
Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	Przetwórstwo mleka i wyrób serów
PPH EMBIS sp. j.	Produkcja obuwia
PPH SAGAN sp. j.	Produkcja obuwia
JERONIMO MARTINS Dystrybucja S.A.	Handel art. spożywczymi i przemysłowymi

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Kłobucku

2.2. Struktura podstawowych branż gospodarki na terenie miasta

Tabela 4 przedstawia w ujęciu dynamicznym strukturę branż gospodarki miasta Kłobuck w porównaniu ze strukturą podmiotów gospodarczych całego powiatu kłobuckiego. Z przedstawionych danych wynika, że dominującą działalnością gospodarczą są handel i naprawy (35,6%) a w następnej kolejności przetwórstwo przemysłowe (15,3%) oraz obsługa nieruchomości oraz firmy tzw. „otoczenia biznesu” (12,4%). Na szczególną uwagę zasługuje ocena dynamiki zmian zachodzących w poszczególnych sekcjach PKD. Tendencja spadkowa dotyczy dwóch największych rodzajów działalności: przetwórstwa przemysłowego oraz handlu i napraw. Spadek w przemyśle i handlu jest rekompensowany wzrostem ilości firm świadczących usługi w zakresie noclegów i gastronomii, pośrednictwa finansowego, edukacji a przede wszystkim obsługi nieruchomości oraz wynajmu i usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Należy również zwrócić uwagę na zwiększenie ilości firm budowlanych jak również podmiotów specjalizujących się w działalności rolniczej i leśnej.

W okresie 2000-2007 zwiększyła się, choć nieznacznie, gdyż o 2,1% ilość podmiotów gospodarczych. Czynnikiem, który należy uznać za pozytywny jest ponadto zwiększająca się

dywersyfikacja rodzajów działalności gospodarczej prowadzonej na terenie miasta. W szczególności wzrasta ilość firm otoczenia biznesu a także podmiotów gospodarczych świadczących usługi dla mieszkańców i osób odwiedzających Kłobuck.

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD

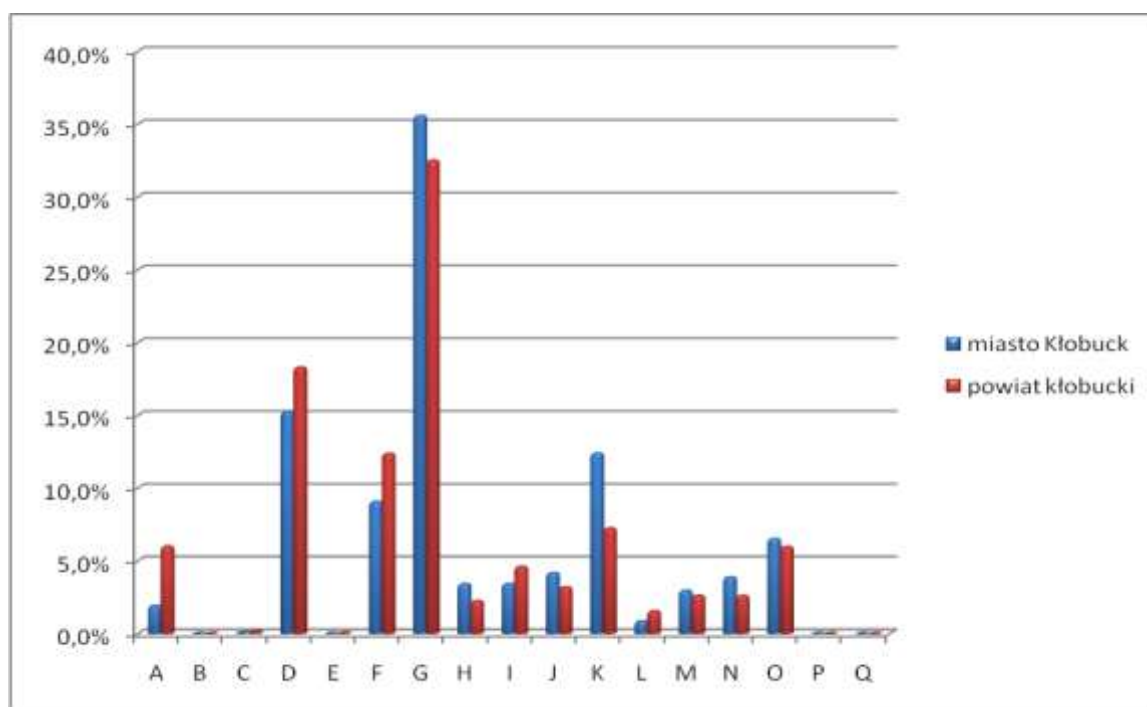
	miasto Kłobuck				powiat kłobucki			
	2000		2007		2000		2007	
Sekcja	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	12	0,9%	26	2,0%	243	4,2%	361	6,0%
B - rybactwo	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
C - górnictwo	1	0,1%	1	0,1%	11	0,2%	12	0,2%
D - przetwórstwo przemysłowe	233	17,9%	203	15,3%	1254	21,7%	1095	18,3%
E - energia elektryczna, gaz, woda	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%	3	0,1%
F - budownictwo	115	8,8%	121	9,1%	692	12,0%	741	12,4%
G - handel, naprawy	532	40,9%	473	35,6%	2072	35,8%	1944	32,6%
H - hotele i restauracje	25	1,9%	46	3,5%	149	2,6%	137	2,3%
I - transport, gospodarka magazynowa, łączność	43	3,3%	46	3,5%	275	4,8%	278	4,7%
J - pośrednictwo finansowe	44	3,4%	56	4,2%	171	3,0%	193	3,2%
K - obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	137	10,5%	165	12,4%	329	5,7%	435	7,3%
L - administracja publiczna	11	0,8%	12	0,9%	58	1,0%	96	1,6%
M - edukacja	25	1,9%	40	3,0%	106	1,8%	159	2,7%
N - ochrona zdrowia i pomoc społeczna	52	4,0%	52	3,9%	168	2,9%	158	2,6%
O - działalność usługowa komunalna i społeczna	70	5,4%	87	6,6%	253	4,4%	359	6,0%
P - gospodarka domowa zatrudniająca pracowników	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Q - organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ogółem	1300	100,0%	1328	100,0%	5782	100,0%	5971	100,0%

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Przedstawione na Rysunku 3 porównanie struktury gospodarczej miasta Kłobuck i powiatu kłobuckiego jest dowodem na pełnienie przez Kłobuck funkcji ośrodka obsługującego swoje najbliższe zaplecze w skład, którego wchodzi pozostałe, mniejsze gminy powiatu kłobuckiego. W szczególności dotyczy to działalności związanych z usługami dla firm i pośrednictwem finansowym, a także handlem, gastronomią oraz funkcjami dotyczącymi edukacji i ochrony zdrowia.

Uwzględniając strukturę gospodarczą miasta Kłobuck oraz funkcję jaką pełni ono względem najbliższego otoczenia tworzonego przez gminy powiatu kłobuckiego, działania rewitalizacyjne powinny być nakierowane na dalszy rozwój i wzmacnianie funkcji centrowych, m.in. poprzez adaptację dla potrzeb nowych działalności zdekapitalizowanych terenów i obiektów położonych w Śródmieściu a także w Zagórzu będącym dotychczas dzielnicą o profilu przemysłowym.

Rysunek 3. Struktura branż gospodarki miasta Kłobucka i powiatu kłobuckiego

Źródło: na podstawie Banku Danych Regionalnych

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych

ogółem	2000	2007
ogółem	1300	1328
Sektor publiczny		
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	38	45
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	27	38
Przedsiębiorstwa państwowe	1	0
Spółki handlowe	1	1
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	1	0
Sektor prywatny		
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	1262	1283
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1018	1011
Spółki handlowe	31	62
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	8	12
Spółdzielnie	12	11
Fundacje	1	1
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	19	27

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Pod względem własnościowym dominującą rolę odgrywa sektor prywatny, a w nim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Należy jednak zaznaczyć, że w latach 2000-2007 nastąpił nieznaczny spadek tej formy prowadzenia działalności gospodarczej, wzrost dotyczył natomiast podmiotów w postaci spółek handlowych, również tych z udziałem

kapitału zagranicznego, a także stowarzyszeń i organizacji społecznych. Wzrost ilości tych ostatnich jest szczególnie korzystny w kontekście planowanych działań rewitalizacyjnych. W związku z tym, że stowarzyszenia, fundacje oraz wszelkiego rodzaju organizacje non-profit przyczyniają się do pobudzania świadomości społecznej oraz samoorganizacji lokalnych grup, mogą tym samym inicjować w sposób oddolny przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

2.3. Ilość podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach

Ze względu na zarówno lokalny jak i regionalny charakter gospodarki, należy brać pod uwagę działalność wykonywaną na terenie całego powiatu kłobuckiego. Tabela 6 pokazuje powiat kłobucki na tle pozostałych powiatów podregionu częstochowskiego.

Z danych wynika, że powiat kłobucki rozwija się w zupełnie inny sposób na tle powiatów częstochowskiego i myszkowskiego. O ile w tych dwóch ostatnich stopniowo maleje zatrudnienie w sektorze I i II gospodarki, natomiast wzrasta ilość osób pracujących w sektorze usług, o tyle w powiecie kłobuckim pomiędzy 2000 a 2006 rokiem nastąpił znaczny spadek zatrudnienia w sektorze usług, natomiast powiat stał się liderem i to w znaczącej mierze w rozwoju sektora przemysłu.

Tabela 6. Pracujący w poszczególnych sektorach gospodarki w podregionie częstochowskim

Powiaty	Pracujący w % ogółem							
	Rolnictwo, leśnictwo		Przemysł i budownictwo		Usługi rynkowe		Usługi nierynkowe	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006
częstochowski	2,9	1,6	53,2	52,1	16,5	17,5	27,4	28,8
kłobucki	3,1	1,7	49,6	60,5	17,8	12,5	29,5	25,3
myszkowski	0,5	0,4	52,7	51,7	18,5	19,5	28,3	28,4
Podregion	0,9	0,6	45,8	47,6	26,0	26,1	27,3	25,8

Źródło: Województwo śląskie 2007, Urząd Statystyczny w Katowicach

W ostatnich dwóch latach poprawiła się znacznie sytuacja na rynku pracy. Kłobuck na tle innych gmin powiatu kłobuckiego ma wprawdzie stosunkowo duży wskaźnik bezrobocia rejestrowanego, jednakże poziom bezrobocia w porównaniu z marcem 2006 r. uległ znacznemu obniżeniu. Gmina Kłobuck ma stosunkowo niski wskaźnik obciążenia bezrobociem. Na 100 osób pracujących przypada 19 zarejestrowanych jako bezrobotne. Najgorzej pod względem tego wskaźnika wypada gmina Miedźno, gdzie ilość osób bezrobotnych przewyższa ilość osób pracujących.

Tabela 7. Bezrobocie w powiecie kłobuckim

	31 marzec 2006		31 marzec 2008	
	Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego ³	Wskaźnik obciążenia bezrobociem ⁴	Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego	Wskaźnik obciążenia bezrobociem
Powiat kłobucki	10,2 %	42	6,6 %	26
Kłobuck	11,5 %	29	7,7 %	19
Krzepice	8,0 %	32	4,9 %	19
Lipie	8,4 %	26	5,8 %	16
Miedźno	11,9 %	192	7,7 %	139
Opatów	8,4 %	104	5,3 %	66
Pańki	9,5 %	20	5,8 %	11
Popów	7,9 %	29	5,0 %	19
Przystajń	10,3 %	118	6,5 %	83
Wręczyca Wielka	11,2 %	85	7,2 %	48

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

2.4. Identyfikacja problemów gospodarczych

Na terenie miasta Kłobuck należy wyróżnić następujące grupy problemów gospodarczych:

1. Niewystarczająca ilość obiektów specjalistycznych usług.
2. Niewykorzystany potencjał turystyczny (w zakresie kultury i rekreacji).
3. Brak współpracy pomiędzy podmiotami gospodarczymi (niski stopień samoorganizacji).
4. Brak instrumentów wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw.
5. Małe zainteresowanie inwestorów zewnętrznych.
6. Niepełne uzbrojenie terenów przemysłowych.

3. Społeczeństwo

3.1. Struktura demograficzna i społeczna

Na dzień 31 grudnia 2007 r. w Kłobucku na pobyt stały zameldowanych było **13 244** mieszkańców, z czego 6 287 stanowili mężczyźni, a 6 957 kobiety. Od kilku lat w mieście Kłobuck obserwowana jest tendencja charakterystyczna dla większości obszarów miejskich przejawiająca się zarówno ujemnym saldem migracji jak i przewagą zgonów nad urodzeniami żywymi. W konsekwencji z roku na rok liczba mieszkańców miasta maleje.

Z Tabeli 8 wynika, że powoli, ale systematycznie społeczeństwo miasta Kłobuck „starzeje się”. Udział osób w wieku poprodukcyjnym jest coraz większy, kosztem odsetka reprezentowanego przez ludzi młodych (w wieku przedprodukcyjnym). Negatywne zmiany struktury demograficznej miasta Kłobucka są w pewien sposób niwelowane po

³ Liczba zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym

⁴ Liczba bezrobotnych przypadająca na 100 osób pracujących

uwzględnieniu danych statystycznych dla całej gminy miejsko-wiejskiej Kłobuck. W 2003 r. na obszarze wiejskim gminy Kłobuck zamieszkiwało 7 211 osób, natomiast w roku 2007 liczba ta wzrosła do 7 303. Również struktura wiekowa na obszarze wiejskim jest bardziej korzystna. W 2007 r. ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym stanowiła jedynie 23,2 osoby.

Tabela 8. Struktura demograficzna miasta Kłobuck

Dane	31.12.2003	31.12.2006	31.12.2007
Stałe miejsce zameldowania	13 412	13 325	13 244
Mężczyźni	6 382	6 333	6 287
Kobiety	7 030	6 992	6 957
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ogółem			
w wieku przedprodukcyjnym	19,9	18,1	17,7
w wieku produkcyjnym	63,8	64,5	64,8
w wieku poprodukcyjnym	16,3	17,4	17,5
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	25,5	27,0	27,0

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

W mieście Kłobuck największą grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim (w większości są to osoby z wykształceniem średnim zawodowym). Kobiety są lepiej wykształcone od mężczyzn. Więcej z nich posiada wykształcenie wyższe, policealne oraz średnie. W tym ostatnim dominującym rodzajem jest wykształcenie ogólnokształcące. Innym ważnym zjawiskiem jest wzrastający poziom wykształcenia wśród młodych mieszkańców Kłobucka. Najmłodsza, spośród ludności w wieku produkcyjnym grupa wiekowa (20–29 lat) dominuje, jeżeli chodzi o wyższe wykształcenie.

Uwzględniając podstawowe wskaźniki ludnościowe, można zaobserwować na przykładzie Kłobucka i powiatu kłobuckiego klasyczne zjawiska przestrzenno-demograficzne występujące na obszarach zurbanizowanych, związane przede wszystkim z odpływem ludności z centrów miast i osiedlaniem się na obszarach podmiejskich lub wiejskich. W przypadku miasta Kłobuck saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych jest nieznacznie ujemne, natomiast w przypadku powiatu kłobuckiego w 2006 r. obserwuje się dodatki wskaźnik salda migracji w ruchu wewnętrznym, przy równoczesnym dość dużym ujemnym saldzie migracji zagranicznych.

Tabela 9. Wskaźniki ludnościowe dla miasta Kłobuck i powiatu kłobuckiego

Wskaźniki ludnościowe	2003		2006	
	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat
Ludność 1 km ²	280	95	278	95
Kobiety na 100 mężczyzn	110	103	111	103
Małżeństwa na 1000 ludności	5,6	5,6	6,8	5,8
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,5	-1,3	-1,3	-0,4
Saldo migracji w ruchu wewnętrznym	-25	7	-3	77
Saldo migracji zagranicznych	2	7	-8	-44

Źródło: Bank Danych Regionalnych

3.2. Określenie grup społecznych wymagających wsparcia

Z raportu „Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej” za 2007 r. wynika, że wśród osób wymagających szczególnego wsparcia w kontekście realizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” są dzieci i młodzież z ubogich rodzin, bądź też rodzin zagrożonych ubóstwem, a także występowaniem patologii społecznych. Szczególnie niekorzystnym zjawiskiem jest tzw. dziedziczenie biedy. Sektor publiczny we współpracy z przedstawicielami sektora obywatelskiego oraz biznesowego powinien inicjować przedsięwzięcia związane z aktywizacją ludzi młodych zarówno w zakresie edukacji jak i form spędzania czasu wolnego. Kreowanie wielu możliwości dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin stanie się dla nich szansą zaangażowania się w życie społeczne i rozwijania określonych umiejętności.

W zakresie pomocy dzieciom GOPS skupia swoje wysiłki na realizacji Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2007 r. pomoc w postaci posiłków została udzielona 306 dzieciom. Oprócz dożywiania GOPS finansuje usługi rehabilitacyjne dla dzieci niepełnosprawnych.

Wśród innych pozycji dotyczących świadczenia pomocy społecznej na pierwszy plan wysuwają się:

- zasiłki i pomoc w naturze, z której w 2007 r. skorzystało 461 beneficjentów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Kwota jaką pochłonęły zasiłki wyniosła prawie 700 tys. zł.,
- dodatki mieszkaniowe, które w 2007 r. wypłacono na łączną kwotę 259,2 tys. zł.

Liczba dodatków mieszkaniowych z roku na rok maleje ze względu na ograniczone możliwości budżetowe gminy. Najczęściej z dodatków mieszkaniowych korzystają mieszkańcy wspólnot mieszkaniowych oraz zasobów komunalnych.

Tabela 10. Dodatki mieszkaniowe w mieście Kłobuck w 2006 r.

Rodzaj zasobu mieszkaniowego	liczba	kwota
Zasoby gminy	526	70 142
Zasoby spółdzielni	326	35 611
Zasoby wspólnot mieszkaniowych	1 107	146 038
Zasoby prywatne	91	10 591
Zasoby TBS	0	0
Pozostałe zasoby	24	3 771
Ogółem	2 074	266 153

Źródło: Bank danych regionalnych, www.stat.gov.pl

Tabela 11 prezentuje w ujęciu przestrzennym miejsca w Kłobucku najbardziej zagrożone występowaniem zjawiska wykluczenia społecznego. Rodziny będące w największym stopniu beneficjentami pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszkują przede wszystkim na osiedlu bloków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych w północnej części Śródmieścia (ulice: Rómmła, Baczyńskiego, Wyszyńskiego, Przechodnia, 11 Listopada).

Tabela 11. Wykaz ulic w Kłobucku, w największym stopniu objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłobucku

lp.	ulice	liczba rodzin korzystających z pomocy	rodzaj pomocy						Suma
			zasiłek celowy	zasiłek specjalny	zasiłek okresowy	usługi	posiłki	zasiłek stały	
1	Rómmła	24	8	7	4	4	2	1	26
2	Baczyńskiego	20	11	4	5	0	13	0	33
3	Wyszyńskiego	19	14	5	8	0	3	0	30
4	Orzeszkowej	19	8	3	5	0	1	3	20
5	11 Listopada	17	4	7	4	6	0	0	21
6	Staszica	16	9	2	4	1	2	1	19
7	Szkolna	13	2	2	2	1	9	3	19
8	Kasztanowa	9	4	2	2	0	0	1	9
9	Przechodnia	9	2	3	1	1	1	1	9
10	Witosa	9	2	5	1	0	3	0	11
11	Podleśna	9	5	1	2	0	3	1	12
12	Wiśniowa	8	6	1	3	0	1	1	12
13	Długosza	8	5	1	3	0	2	1	12
14	Częstochowska	7	7	0	4	0	1	0	12
15	RAZEM	187	87	43	48	13	41	13	245

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, wrzesień 2008

3.3. Struktura organizacji pozarządowych

W całym powiecie kłobuckim jest 97 stowarzyszeń i fundacji pożytku publicznego. Tabela 12 stanowi listę organizacji mających siedzibę na terenie miasta Kłobucka. Instytucje te – zgodnie z zapisami „Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” – mogą być beneficjentami w ramach poddziałania 6.2.2. „Rewitalizacja – małe miasta”.

Tabela 12. Lista fundacji i stowarzyszeń działających na terenie miasta Kłobucka

Nazwa	Adres
Fundacja <i>Moden</i> przy ZSZ w Kłobucku	ul. 3 Maja 33
Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zdrowia <i>Nasze Zdrowie</i>	ul. Staszica 12
Klub Wzajemnej Pomocy <i>Atoł</i>	ul. Targowa 1
Uczniowski Ludowy Klub Sportowy <i>Olimpijczyk</i>	ul. 3-go Maja 33
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kłobucku	ul. Częstochowska 45
Rada Powiatowa Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe	ul. Sportowa 14
Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Kłobucku	ul. Skorupki 46
Miejski Ludowy Klub Sportowy <i>Znicz</i>	ul. Sportowa 14
Stowarzyszenie Górników	ul. 11 Listopada 6
Ponadregionalne Stowarzyszenie Edukacyjne <i>Wieniawa</i>	ul. 3 Maja 33
Klub Gospodarczy Powiatu Kłobuckiego	ul. Skorupki 46
Społeczne Stowarzyszenie Budowy Sali Gimnastycznej przy Gimnazjum w Kłobucku	ul. Bohaterów Bitwy pod Mokrą 4
Powiatowy Szkolny Związek Sportowy	ul. Sportowa 14

Stowarzyszenie Kupców Ziemi Kłobuckiej	ul. Długosza 35
Niezależny Klub Piłkarski „Odlewnia Kłobuck”	ul. Korczaka 46
Uczniowski Klub Sportowy „Biegus”	ul. Korczaka 46
Uczniowski Klub Sportowy „Gimnazjalista”	ul. Bohaterów Bitwy Pod Mokrą 4
Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Start”	ul. Zamkowa 6
Uczniowski Klub Sportowy „Sprint”	ul. Zamkowa 6
Stowarzyszenie „Zainwestuj w Siebie”	ul. Zamkowa 6
Stowarzyszenie LGD „Zielony Wierzchołek Śląska”	ul. 11 Listopada 4
Stowarzyszenie Liderów Wiejskich	ul. 11 Listopada 8
Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „O Uśmiech Dziecka”	ul. 11 Listopada 8

Źródło: na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kłobucku

3.4. Bezpieczeństwo publiczne

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r. Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku wszczęła ogółem 1407 postępowań przygotowawczych o popełnienie przestępstw. W 2006 roku było to 1725 tj. o 318 postępowań mniej (-18,4%). Z danych Policji wynika, że uwzględniając zarówno ilość przestępstw, jak i wskaźnik ilości przestępstw wszczętych w 2007 r. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, powiat kłobucki jest najbezpieczniejszym obszarem w województwie śląskim (powiat kłobucki – 166 wszczętych przestępstw na 1000 mieszkańców, dla porównania województwo śląskie – 318 na 1000 mieszk., a powiat częstochowski 262 na 1000 mieszk.).

Najwięcej przestępstw zostało zgłoszonych w kategorii kradzieży i kradzieży z włamaniem. Z roku na rok wzrasta ilość kradzieży metali kolorowych głównie w postaci napowietrznych linii zasilania energetycznego lub kolejowego, różnego rodzaju osprzętu i elementów, w których wykorzystywane są metale kolorowe. Szczególnie uciążliwy społecznie i przy tym wysoce nieetyczny jest narastający problem związany z kradzieżą liter, figurek i krzyży z nagrobków cmentarnych.

Tabela 13. Kategorie przestępstw w Kłobucku na tle pozostałych gmin powiatu kłobuckiego w 2007 roku

Kategoria przestępstwa	REJON MIASTA / GMINY									
	Kłobuck	Wręcycza	Krzepice	Lipie	Popów	Panki	Przystajń	Miedźno	Opatów	RAZEM
Rozbój	4	1	0	0	0	0	1	0	1	7
Bójka i pobicie	5	6	2	4	0	0	2	0	1	20
Zniszczenie mienia	27	8	6	7	4	0	3	3	2	60
Kradzieże samochodów	4	1	1	1	1	1	1	0	0	10
Włamania	45	14	20	9	7	7	8	6	3	119
Kradzieże	103	60	29	22	29	22	12	14	15	306
Ogółem	188	90	58	43	41	30	27	23	22	522
Udział procentowy	36%	17,2%	11,1%	8,2%	7,8%	5,7%	5,2%	4,4%	4,2%	100%

Źródło: „Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Powiatu Kłobuckiego za okres od 01. 01. 2007r. do 31. 12. 2007r.”, Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku.

Istotnym elementem zagrożenia były i są kradzieże na targowiskach, których w 2007 r. odnotowano 25 tj. o 10 mniej jak w roku 2006. Najwięcej tego typu kradzieży odnotowano w Kłobucku (17 kradzieży) i w Krzepicach (5) oraz w Wręczycy Wielkiej, Pankach i Lipiu po jednym przestępstwie. Łupem złodziei padały najczęściej torby, portfele z dokumentami i pieniędzmi oraz telefony komórkowe. Z Tabeli 13 wynika, że Kłobuck na tle innych gmin powiatu jest najbardziej zagrożony ze względu na przestępstwa przeciwko mieniu. Szczególnie dużo na tle innych gmin odnotowano włamań i kradzieży.

W okresie od stycznia 2007 do grudnia 2007 r. na drogach powiatu kłobuckiego doszło do 117 wypadków drogowych i 629 kolizji, w których śmierć poniosło 21 osób, a 154 zostały ranne. W porównaniu z rokiem 2006 sytuacja w zakresie ruchu drogowego uległa znacznej poprawie ponieważ wystąpiły spadki zarówno w ilości wypadków drogowych o 15, natomiast kolizji o 10. W przypadku skutków wypadków ocena nie jest już taka jednoznaczna, gdyż spadkowi liczby osób rannych (o 13 mniej w porównaniu z rokiem ubiegłym), towarzyszył wzrost liczby ofiar śmiertelnych (o 2 osoby więcej w porównaniu z 2006 r.).

Miejscami szczególnie zagrożonymi w ruchu drogowym na terenie powiatu kłobuckiego są:

- Droga Krajowa DK 43 Lgota - Kłobuck – Krzepice
- Droga Wojewódzka DW 494 Wręczycy – Panki – Przystajń
- Droga Wojewódzka DW 491 Popów - Miedźno - Biała
- Droga Wojewódzka DW 492 Wręczycy - Kłobuck – Łobodno – Ostrowy.

Tabela 14. Wypadki oraz kolizje drogowe w Kłobucku na tle pozostałych gmin powiatu kłobuckiego w 2007 roku

GMINA	WYPADKI	KOLIZJE	ZABICI	RANNI
KŁOBUCK	34	232	2	50
WRĘCZYCA WIELKA	30	128	8	39
KRZEPICE	10	83	0	12
MIEDŹNO	14	49	4	13
PANKI	2	31	0	4
LIPIE	4	26	2	8
POPÓW	6	28	2	5
OPATÓW	11	26	3	16
PRZYSTAJŃ	6	26	0	7
POWIAT	117	629	21	154

Źródło: „Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Powiatu Kłobuckiego za okres od 01. 01. 2007r. do 31. 12. 2007r.”, Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku.

Największym zjawiskiem w zakresie patologii społecznej na terenie powiatu kłobuckiego jest alkoholizm, którego udział jest znaczny w stosunku do ilości popełnionych przestępstw i wykroczeń. Alkoholizm staje się niemalże nierozłącznym elementem przemocy i demoralizacji w rodzinach. Skalę tego zagrożenia obrazują następujące dane: na 3750 interwencji zostało izolowanych 302 nietrzeźwych, ponadto 74 umieszczono w placówkach służby zdrowia, a 82 przewieziono do miejsca zamieszkania.

W minionym roku w porównaniu do lat ubiegłych dość wyraźnie uwidoczniło się zjawisko narkomanii. Dotyczyło to głównie posiadania i udzielania środków odurzających i substancji psychotropowych. Tego rodzaju przestępstw w minionym roku stwierdzono 156 i jest to o 26

przestępstw więcej (wzrost o 20%) niż w 2006 r. Najbardziej rozpowszechnianymi środkami była marihuana, amfetamina, tabletki ekstazy. Źródłami ich zaopatrzenia byli i są dealerzy handlujący w rejonach gromadzenia się młodzieży m. in. w sąsiedztwie barów i dyskotek. Wielokrotnie „towar” był dostarczany na zamówienie za pośrednictwem telefonów komórkowych w umówione miejsca.

Z powyższych tabel, a także z dodatkowych informacji z Powiatowej Komendy Policji wynika, że na obszarze miasta Kłobuck do miejsc najbardziej niebezpiecznych bądź ogniskujących problemy społeczne należy zaliczyć Śródmieście oraz osiedla zabudowy wielorodzinnej.

- 1) Do podstawowych zagrożeń w Śródmieściu można zaliczyć:
 - kradzieże na targowisku miejskim w Kłobucku,
 - włamania do obiektów handlowo-usługowych,
 - niszczenie mienia komunalnego (ławki, przystanki autobusowe, zielen miejska, znaki drogowe),
 - rozboje,
 - spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (problem przeniósł się wprawdzie w odleglejsze części śródmieścia, ale nadal istnieje),
 - sprzedaż narkotyków w pobliżach szkół oraz barów i dyskotek zlokalizowanych w śródmieściu.
- 2) Do podstawowych zagrożeń na terenach osiedla zabudowy wielorodzinnej należy zaliczyć:
 - kradzieże i włamania do lokali mieszkalnych, a także pomieszczeń przynależnych (piwnice, strychy, komórki, balkony),
 - przemoc domową,
 - alkoholizm.

3.5. Identyfikacja problemów społecznych

Na terenie miasta Kłobuck należy wyróżnić następujące grupy problemów społecznych:

1. Niska aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych.
2. Niewielka aktywność lokalnych środowisk twórczych.
3. „Problemowa młodzież”.
4. Duża ilość włamań i kradzieży.
5. Dewastacja mienia publicznego.
6. Przemoc domowa i alkoholizm,
7. Handel narkotykami.
8. Wypadki i kolizje drogowe.

4. Podsumowanie – identyfikacja terenów i obiektów w zakresie rewitalizacji miasta Kłobuck

Na podstawie diagnozy sytuacji w mieście jak również w wyniku przeprowadzonych warsztatów strategicznych postuluje się uwzględnić w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” następujące tereny i obiekty:

Reprezentacyjne przestrzenie i obiekty publiczne

- 1) Śródmieście – Rynek im. Jana Pawła II wraz z otoczeniem, m.in. ul. Wały, a także ul. 3-go Maja i w części ul. 11 Listopada
- 2) Miejski Ośrodek Kultury – II etap rewitalizacji
- 3) Budynek Gminnej Biblioteki Publicznej przy ul. Okólnej wraz z otoczeniem (m.in. tereny przy PKS), w szczególności poprawa estetyki i funkcjonalności obiektu, również utworzenie miejsc parkingowych
- 4) Zespół pałacowo-parkowy w Zagórze – renowacja zabytkowego parku
- 5) Ośrodek zdrowia przy ul. Staszica wraz z otoczeniem
- 6) Budynek Komendy Powiatowej Policji – modernizacja i termomodernizacja
- 7) Teren dworca PKP w Kłobucku

Tereny i obiekty rekreacyjno-sportowe

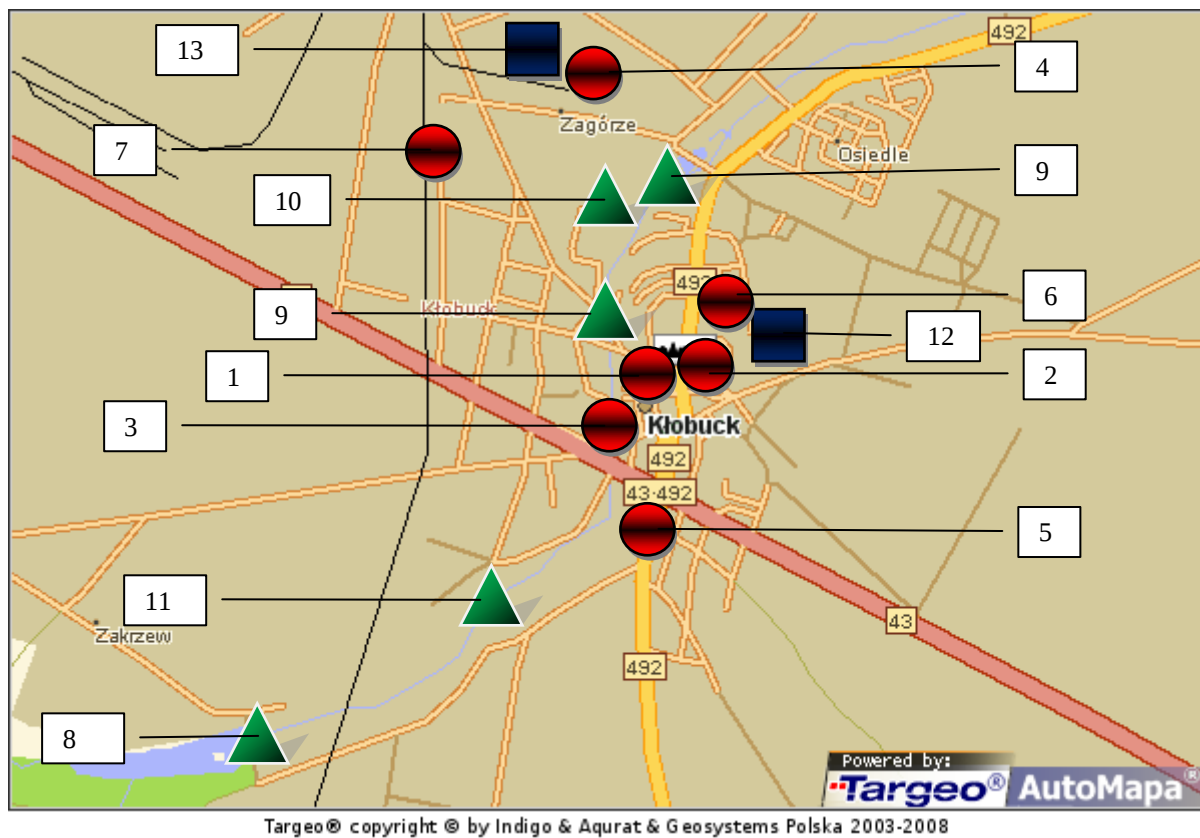

- 8) Zbiornik wodny w Zakrzewie – rozbudowa bazy turystycznej i rekreacyjnej.
- 9) Zagospodarowanie terenu parkowego przy rzece Biała Oksza (ul. Hallera, ul. Parkowa, ul. Spacerowa) wraz z zespołem stawów.
- 10) Teren rekreacyjno-sportowy Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kłobucku (m.in. nieczynny basen odkryty) oraz zagospodarowanie sąsiednich terenów przemysłowych przy ul. Niemczyka na cele rekreacyjno-sportowe.
- 11) Rewitalizacja otoczenia rzeki Białej Okszy na odcinku Zagórze-Zakrzew poprzez utworzenie ścieżek rowerowych i ciągów pieszych – projekt kompleksowy obejmujący dużą część miasta – łączący kilka obszarów rewitalizacji, powinien się składać z kilku etapów, efektem których byłoby wykreowanie „produktu turystycznego” o zasięgu ponadlokalnym.

Tereny i obiekty gospodarcze

- 12) Modernizacja terenu targowiska miejskiego przy ul. Targowej i Szkolnej – potraktowanie kompleksowo obszaru przy MOK, ZUS i targowisku miejskim pozwoli na wykreowanie dużej spójnej przestrzeni publicznej w centrum miasta
- 13) Tereny przemysłowe przy ul. Zamkowej (m.in. dawna destylarnia żywicy, budynek HCM)

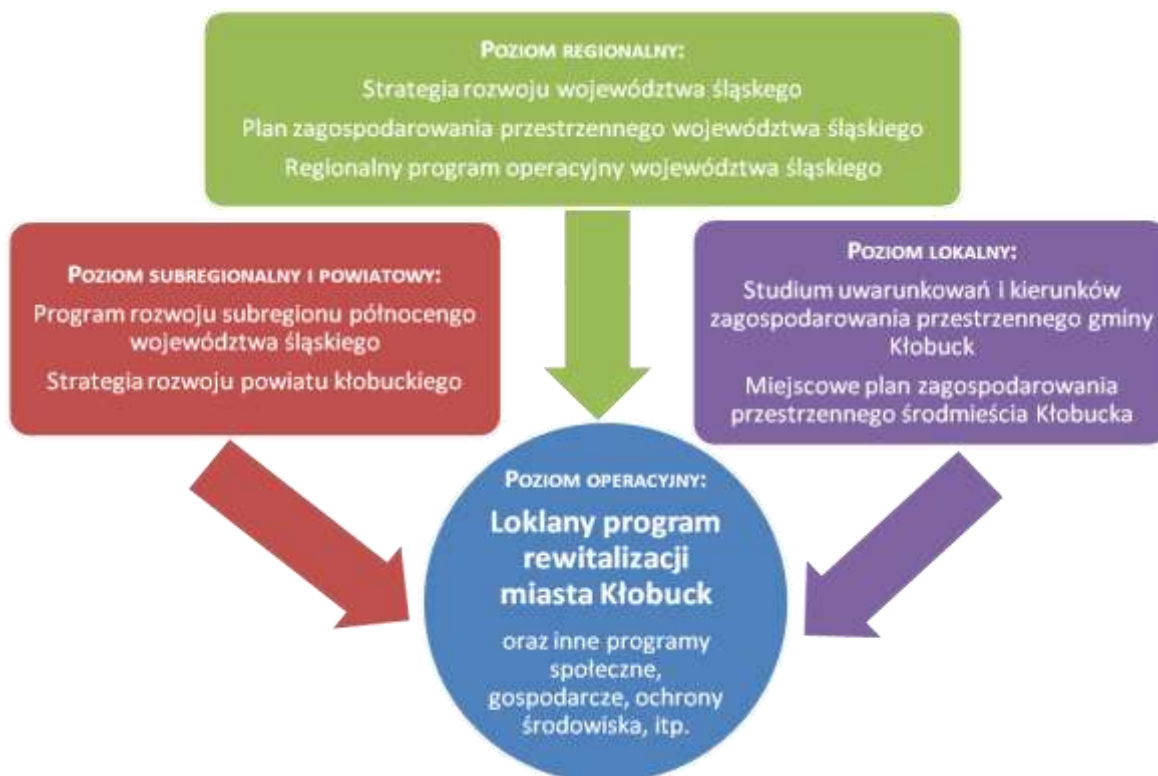

Rysunek 4. Tereny i obiekty w mieście Kłobuck wymagające podjęcia działań rewitalizacyjnych

II. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzennego, społecznego i gospodarczego miasta i regionu

Analizę dokumentów strategicznych obowiązujących na poziomie regionalnym, subregionalnym, powiatowym i gminnym przeprowadzono w celu identyfikacji ustaleń odnoszących się do rewitalizacji miasta Kłobuck. Nawiązanie w szczególności dotyczy:

- rekomendacji strategicznych określonych na poziomie regionalnym, zawartych w „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”, „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” oraz „Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”,
- celów i konkretnych projektów rewitalizacji zatwierdzonych w ramach „Programu Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”
- wytycznych strategicznych ustalonych na poziomie powiatowym zawartych w „Strategii Rozwoju Powiatu Kłobuckiego”
- rekomendacji strategicznych, a w szczególności przedsięwzięć rewitalizacji miasta zawartych w „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Kłobuck na lata 2004-2013”,
- założeń polityki przestrzennej w zakresie rewitalizacji miasta przedstawionych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłobuck” oraz „Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Śródmieścia Kłobucka”
- zapisów dotyczących kwestii rewitalizacyjnych zawartych w pozostałych gminnych programach operacyjnych.

Rysunek 5. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck w systemie planowania rozwoju lokalnego

1. Poziom regionalny

1.1. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020

W „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”⁵ cel strategiczny „Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni” w sposób bezpośredni nawiązuje do zagadnienia rewitalizacji miast. W ramach powyższego celu podjęto decyzję o realizacji m.in. następujących kierunków działań:

- 1) „Zagospodarowania centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic”, przyczyniającego się do:
 - ograniczania depopulacji terenów zurbanizowanych,
 - ograniczania negatywnych skutków zjawiska suburbanizacji,
 - modernizacji struktur urbanistycznych,
 - poprawy jakości miejskich przestrzeni publicznych.
- 2) „Rewitalizacji terenów zdegradowanych”, przyczyniającej się do:
 - wykreowania nowych funkcji na terenach przemysłowych, pogórnich i powojennych,
 - rewitalizacji terenów zdegradowanych i poprawy jakości warunków życia mieszkańców.

Uwzględniając powyższe kierunki działań, w przypadku Kłobucka za priorytetowe działania należy uznać:

- rewitalizację historycznego Śródmieścia Kłobucka, w szczególności Rynku im. Jana Pawła II, w celu stworzenia wysokiej jakości przestrzeni publicznej, będącej miejscem ogniskującym życie społeczności lokalnej,
- rewitalizację terenów i obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych w centrum miasta, w szczególności modernizację infrastruktury kultury (Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna) oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (Ośrodek Sportu i Rekreacji a także tereny parkowe wzdłuż rzeki Białej Okszy),
- rewitalizację terenów przemysłowych zlokalizowanych w Zagórzu, uwzględniając sąsiedztwo zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego, w którym potencjalnie mogą być rozwijane funkcje kulturalne oraz edukacyjne.

Z punktu widzenia rewitalizacji miasta Kłobuck istotny jest zapis w „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020” traktujący o wzmacnianiu roli Częstochowy jako centrum tzw. „Północnego Obszaru Polityki Rozwoju Województwa”.⁶ Rozwój funkcji edukacyjnych, kulturalnych i usługowych dotyczących w szczególności obsługi światowego centrum pielgrzymkowego Jasnej Góry postrzegane jest w Kłobucku jako szansa dla rozwoju własnej turystyki sakralnej, związanej z istnieniem kościoła p.w. św. Marcina oraz osobą ks. Jana Długosza, mogącej być uzupełnieniem oferty stworzonej w przyszłości wspólnie z Częstochową.

⁵ Obowiązujący tekst strategii przyjęto uchwałą II/37/6/2005 z dnia 4 lipca 2005 r. W lutym 2008 r. Zarząd Województwa Śląskiego przystąpił do prac nad aktualizacją „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”. W harmonogramie prac uchwalenie zaktualizowanego dokumentu przewidziano na marzec 2009 r.

⁶ „Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”, Katowice, lipiec 2005, s. 56

1.2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

W koncepcji struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa śląskiego zawartej w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego”⁷ obszarom miasta Kłobucka przypisano następujące cechy i funkcje:

- 1) W ramach koncepcji struktury funkcjonalno-przestrzennej uznano miasto Kłobuck jako ośrodek ponadlokalny, wspomagający rozwój aglomeracji częstochowskiej, która uznana została za jeden z czterech obszarów metropolitalnych w obrębie województwa śląskiego (pozostałe to obszar katowicki, bielski i rybnicki). Kłobuck położony jest w granicach krajowego pasma rozwoju przebiegającego bezpośrednio przez miasto ze wschodu na północny-zachód oraz europejskiego pasma rozwoju na linii północ-południe przebiegającego przez sąsiednią Częstochowę.
- 2) W planie zagospodarowania przestrzennego województwa Kłobuck uznano za miasto historyczne. Taki sam status posiadają m.in. Krzepice, znajdujące się w powiecie kłobuckim oraz Częstochowa, w której znajduje się jeden z dwóch w województwie śląskim pomników historii – Klasztor i Sanktuarium o.o. Paulinów na Jasnej Górze.
- 3) Kłobuck jest ośrodkiem ponadlokalnym wspomagającym rozwój aglomeracji i uzyskujący korzyści z położenia w pasmach rozwoju; preferowany jest rozwój bazy edukacyjnej, kształcenia ustawicznego i instytucji doradczych. Miasto znajduje się na obszarze zurbanizowanym w otoczeniu strefy śródmiejskiej aglomeracji częstochowskiej.
- 4) Kłobuck uznano za ośrodek aktywizacji gospodarczej poza strefami aktywizacji. Teren miasta, gminy oraz całego powiatu kłobuckiego wymaga wsparcia rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej; poprawiającej warunki inwestowania.
- 5) Duża część miasta swym zasięgiem obejmuje obszary ochrony przyrody, w tym węzły i korytarze tzw. ECONET-PL, czyli stanowiące Elementy Krajowej Sieci Ekologicznej.
- 6) Miasto Kłobuck otaczają obszary w granicach powiatu kłobuckiego o słabym wyposażeniu w podstawową infrastrukturę techniczną oraz obszary o wysokim stopniu zagrożenia wód podziemnych zanieczyszczeniami przenikającymi z powierzchni.

Reasumując postanowienia „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” w trakcie formułowania założeń „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” należy przede wszystkim uwzględnić:

- historyczne walory Śródmieścia Kłobucka,
- rozwój aglomeracji częstochowskiej,
- rozwój funkcji administracyjnych i usługowych świadczonych dla gmin powiatu kłobuckiego,
- potencjał przyrodniczy miasta i gminy Kłobuck.

⁷ Uchwała nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego”

1.3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

„Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” (RPO WSL) jest najistotniejszym instrumentem polityki regionalnej województwa śląskiego. W ramach realizacji RPO WSL zostaną zaangażowane środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dofinansowanie projektów w ramach poszczególnych priorytetów wynosi do 85% kosztów kwalifikowalnych).

Celem głównym Programu jest stymulowanie dynamicznego rozwoju przy wzmocnieniu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu. Cel główny został zdekomponowany na priorytety, działania i poddziały odnoszące się do poszczególnych sfer życia społeczno-gospodarczego.

W kontekście rewitalizacji miasta Kłobuck kluczowe jest poddziałanie 6.2.2. „Rewitalizacja – małe miasta” w Priorytecie VI. „Zrównoważony rozwój miast”.⁸ W ramach poddziałania przyjęto zamkniętą listę typów projektów rewitalizacji:

- 1) Przebudowa i remont obiektów poprzemysłowych/ powojсковych/popegeerowskich, łącznie z adaptacją na cele: gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).
- 2) Zagospodarowywanie przestrzeni miejskich, w tym budowa, przebudowa i remont obiektów na cele gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).
- 3) Uzupełnienie i remont istniejącej zabudowy, w tym zabudowa plomb, remont użytkowanych oraz niezagospodarowanych budynków na cele: gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).
- 4) Kompleksowe przygotowanie terenu przeznaczonego pod działalność gospodarczą, z wyłączeniem infrastruktury służącej mieszkańcom.
- 5) Tworzenie i rozbudowa systemów monitoringu w celu podniesienia bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych.
- 6) Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu.⁹

Oprócz poddziałania 6.2.2. „Rewitalizacja – „małe miasta”, realizacja projektów dotyczących rewitalizacji miast planowana jest również w ramach innych działań i poddziałań. Poniżej przedstawiono ich listę uwzględniając potencjał turystyczny i kulturowy miasta Kłobuck:

⁸ W tym przypadku termin „małe miasta” odnosi się do gmin miejskich, miejsko-wiejskich lub wiejskich do 50 tys. mieszkańców.

⁹ „Szczegółowy opis priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”, Katowice, grudzień 2007, s. 159-160

- 1) Priorytet III. Turystyka, podziałania 3.1.1. i 3.1.2 dotyczące infrastruktury zaplecza turystycznego, w których zakłada się m.in. realizację projektów związanych z odbudową i przebudową bazy gastronomicznej i noclegowej.
- 2) Priorytet III. Turystyka, podziałania 3.2.1. i 3.2.2. dotyczące infrastruktury okołoturystycznej, w których zakłada się m.in. realizację projektów związanych z odbudową i przebudową infrastruktury aktywnych form turystyki oraz terenów rekreacyjnych na cele imprez kulturalno-sportowych.
- 3) Priorytet IV. Kultura, działanie 4.1. dotyczące infrastruktury kultury, w którym zakłada się m.in. realizację projektów związanych z:
 - rewitalizacją, konserwacją, renowacją, rewaloryzacją, remontem, przebudową, adaptacją historycznych i zabytkowych obiektów wraz z ich otoczeniem na cele kulturalne,
 - rewitalizacją, konserwacją, renowacją, rewaloryzacją, remontem, przebudową, adaptacją publicznych obiektów przemysłowych wraz z ich otoczeniem oraz ich przystosowaniem na cele kulturalne.
 - odbudową i przebudową także niezbędnym wyposażeniem publicznej infrastruktury kulturalnej.
- 4) Priorytet V. Środowisko, działanie 5.5. dotyczące dziedzictwa przyrodniczego, w którym zakłada się m.in. realizację projektów związanych z przywracaniem i utrzymaniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych.

Rysunek 6. System programów dotyczących rewitalizacji miast

Rewitalizacja miast jest procesem kompleksowym uwzględniającym problemy gospodarcze, społeczne, kulturowe i środowiskowe, dlatego też oprócz wspomnianych wcześniej działań dotyczących odbudowy, przebudowy, konserwacji, rewaloryzacji

i renowacji w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” istnieje konieczność zaplanowania celów i działań w sferze społecznej, sprzyjających poprawie jakości życia mieszkańców. W tym kontekście wskazane jest wykorzystanie szansy jaką daje **Program Operacyjny „Kapitał ludzki”**.¹⁰

Celami strategicznym PO „Kapitał ludzki”, które powinny być przyświecać również w trakcie rewitalizacji miasta Kłobucka są:

- podniesienie aktywności zawodowej,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- wzrost spójności terytorialnej.

Miasto Kłobuck powinno również wykorzystać szansę jaką daje uczestnictwo w Programie Operacyjnym „**The Urban Development Network Programme (URBACT II)**”. W przeciwieństwie do programu URBACT I, w którym mogły brać udział tylko miasta liczące powyżej 20 tys. mieszkańców, w programie URBACT II zrezygnowano z ustalenia limitu wielkości miast.

Celem głównym programu URBACT II jest zwiększenie efektywności polityk zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju miast w Europie z uwzględnieniem postanowień Strategii Lizbońskiej i Goeteborskiej. Program koncentruje się na następującej tematyce:

- zintegrowany rozwój terenów zdegradowanych i obszarów ryzyka degradacją,
- integracja społeczna,
- sprawy środowiskowe,
- zarządzanie i planowanie miejskie.

Realizacja programu URBACT II odbywa się w sieciach tematycznych lub grupach roboczych miast Unii Europejskiej przy współudziale instytucji naukowych i doradczych.

2. Poziom subregionalny i powiatowy

2.1. Program Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

Głównymi ośrodkami miejskimi subregionu północnego są: Częstochowa jako ośrodek o znaczeniu krajowym oraz Kłobuck, Myszków i Koniecpol będącymi ośrodkami o znaczeniu ponadlokalnym.

W „Programie Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” wyróżniono cele szczegółowe rozwoju bezpośrednio związane z działaniami rewitalizacyjnymi:

- Cel B4. Poprawa wizerunku i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej wybranych obszarów subregionu – rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych,
- Cel B6. Poprawa stanu infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej subregionu,
- Cel B7. Zmniejszenie skali degradacji obszarów cennych kulturowo i aktywizacja lokalnych środowisk kulturalnych.

Z powyższych celów wynika, że w przypadku podjęcia działań rewitalizacyjnych nacisk powinien zostać położony na odbudowę oraz wykreowanie funkcji kulturalnych,

¹⁰ „Program Operacyjny – Kapitał Ludzki”, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, wrzesień 2007

turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o istniejący potencjał w postaci przestrzeni publicznych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Na liście projektów „Programu Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” znalazły się dwa projekty – jeden związany bezpośrednio a drugi pośrednio z rewitalizacją obszarów miasta Kłobuck.

Tabela 15. Projekty planowane na obszarze miasta Kłobuck w ramach „Programu Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”

Tytuł projektu	Beneficjent	Cel PRSP	Działanie w ramach RPO WSL	Wkład wspólnotowy
Zagospodarowanie Rynku im. Jana Pawła II w Kłobucku wraz z przyległym otoczeniem	Gmina Kłobuck	Poprawa wizerunku i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej wybranych obszarów subregionu – rewitalizacja obszarów i obiektów publicznych	Podziałanie 6.2.2. – rewitalizacja „małe miasta”	5 575 821, 10
Zagospodarowanie zbiornika wodnego na Białej Okszy w Kłobucku-Zakrzewie wraz z przylegającym otoczeniem na cele rekreacyjno-sportowe	Gmina Kłobuck	Poprawa stanu infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej subregionu	Podziałanie 3.2.2. – Infrastruktura około turystyczna/ podmioty publiczne	400 000,00

Źródło: Program Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Częstochowa, 16 czerwiec 2008, s. 51-73

2.2. Strategia Rozwoju Powiatu Kłobuckiego

W „Strategii Rozwoju Powiatu Kłobuckiego na lata 2000-2010” głównym założeniem jest podniesienie atrakcyjności powiatu zarówno dla mieszkańców jak i przedsiębiorców i zewnętrznych inwestorów poprzez wielofunkcyjny rozwój. Cele strategiczne skoncentrowane są na:

- rozwoju potencjału gospodarczego powiatu,
- poprawie efektywności produkcji rolnej,
- poprawie jakości infrastruktury społecznej,
- poprawie stanu środowiska naturalnego,
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej.

W kontekście ponadlokalnym formułując „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” należy uwzględnić przede wszystkim następujące uwarunkowania rozwoju powiatu kłobuckiego:

- niski wskaźnik urbanizacji (20,9 %, dwie gminy miejsko-wiejskie: Kłobuck i Krzepice oraz 7 gmin wiejskich),
- niższa niż w województwie i kraju skłonność do zakładania firm,
- brak miejsc noclegowych i punktów gastronomicznych,

- koncentracja przemysłu lekkiego (artykuły dziecięce i obuwie) w Kłobucku,
- stosunkowo dobrze rozwinięta sieć bibliotek publicznych, lecz mała liczba czytelników i wypożyczeń,
- brak teatrów i muzeów,
- oferta imprez kulturalnych przeznaczona dla mieszkańców, brakuje imprez ponadlokalnych, zorientowanych przede wszystkim na promocję lokalnych tradycji i obyczajów,
- walory środowiska przyrodniczego i kulturowego, które obejmują wiele cennych choć słabo wypromowanych obiektów,
- potencjał rezerwatów leśnych: „Dębowa Góra”, „Modrzewiowa Góra”, „Bukowa Góra”,
- 50 zbiorników wodnych stanowiących naturalną wartość regionu,
- możliwość wykorzystania zwałów (hałd) skały płonnej po byłych kopalniach rud żelaza do uprawiania różnego typu sportów letnich i zimowych.¹¹

Cele, kierunki działań oraz konkretne przedsięwzięcia rewitalizacyjne w przypadku miasta Kłobuck powinny koncentrować się na:

- rozwoju funkcji centrotwórczych na obszarze Śródmieścia Kłobucka, w szczególności dotyczy to tworzenia oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej oraz handlowej skierowanej do mieszkańców powiatu,
- wytworzeniu wysokiej jakości miejskiej przestrzeni publicznej z którą identyfikowaliby się mieszkańcy całego powiatu kłobuckiego,
- wyeksponowaniu walorów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego poprzez stworzenie unikatowych i rozpoznawalnych produktów turystycznych, które poprzez odpowiednie działania promocyjne powinny zachęcić do odwiedzenia miasta i powiatu,
- wspieraniu aktywności lokalnych środowisk twórczych, poprzez modernizację infrastruktury kultury, edukacji i sportu,
- wspieraniu aktywności lokalnych środowisk gospodarczych, w szczególności stwarzaniu warunków do rozwoju przedsiębiorczości w centrum miasta, na terenach przemysłowych i poprzemysłowych Zakrzewia, oraz na obszarach predestynowanych do rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych,
- wspieraniu inicjatyw mających na celu ożywienie społeczno-gospodarcze powiatu kłobuckiego, np. Lokalna Grupa Działania „Zielony Wierchołek Śląska”.

¹¹ Lista czynników powstała na podstawie analiz przeprowadzonych w ramach projektu „Partnerstwo narzędziem zrównoważonego rozwoju Zielonego Wierchołka Śląska” – Pilotażowy Program LEADER + w Polsce:

- P. Gibas: „Analiza potencjału demograficznego i gospodarczego”, Kłobuck, styczeń 2006
- P. Gibas: „Analiza oferty edukacyjnej i kulturalnej”, Kłobuck, styczeń 2006
- M. Czornik, P. Gibas: „Analiza atrakcyjności turystycznej”, Kłobuck, styczeń 2006
- J. Herźniak z zespołem: „Analiza potencjału przyrodniczego”, Kłobuck, marzec 2006

3. Poziom lokalny

3.1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kłobuck

W zakresie ustaleń zawartych w dokumencie „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kłobuck”¹² określono następujące kierunki determinujące założenia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”:

- w zakresie funkcji mieszkaniowej: adaptacja uzupełnienia i modernizacja istniejącej zabudowy, tworzenie zabudowy zwartej (wypełnianie luk, enklaw) oraz preferowanie regionalnych cech architektonicznych w budownictwie,
- w zakresie funkcji przemysłowej: rozwój terenów przemysłowych w oparciu o węzeł autostradowy „Lgota”,
- w zakresie funkcji turystycznej: rozwój aktywizacji ekoturystycznej (krajoznawcza, weekendowa, specjalistyczna, np. rowerowa) poprzez rewaloryzację obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, przygotowanie bazy noclegowej i turystycznej, wyznaczenie i oznakowanie sieci szlaków, urządzenie parkingów,
- w zakresie infrastruktury komunikacyjnej: projektowana zmiana przebiegu drogi krajowej nr 43: Wieluń-Częstochowa jako obejście miasta Kłobuck od strony południowej, przedsięwzięcie ograniczyłoby uciążliwy ruch kołowy w Śródmieściu Kłobucka (projektowaną zmianę uznano za inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym),
- w zakresie terenów zamkniętych: zgodnie z decyzją Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej Nr 42 z dnia 28 grudnia 2000 r. (Dz.U. nr 7, poz. 49) tereny kolejowe w Kłobucku, Zagórze, Zakrzewie i Rybnie zostały uznane za tereny zamknięte, tym samym znacznie ogranicza to podjęcie działań rewitalizacyjnych,
- w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej: wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej (Kłobuck – obszar miasta lokacyjnego, oraz Kłobuck Zagórze – zespół pałacowy wraz z parkiem), wyznacza się strefę ochrony ekspozycji (Kłobuck – część położona na zachód od Śródmieścia), wyznacza się strefę ochrony archeologicznej (Kłobuck w granicach terenu kościelnego), w zakresie obserwacji archeologicznej (Kłobuck – obszar miasta lokacyjnego).

3.2. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Śródmieścia Kłobucka

„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Śródmieścia Kłobucka” determinuje działania w zakresie rewitalizacji urbanistycznej. Świadczą o tym następujące zapisy § 14:

¹² Załącznik nr 1 do uchwały nr 129/XV/2008 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 12 lutego 2008 r.: „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kłobuck”, Regionplan, Wrocław 2008

- 1) Wyznacza się miejsca, które po indywidualnym zagospodarowaniu mogą stać się kluczowymi punktami śródmieścia:
 - Rynek - centralny element objętego wpisem do rejestru zabytków układu urbanistycznego,
 - odtwarzane kwartały przyrynkowe.
- 2) Wyznacza się pierzeje ulic o wartościach kulturowych gdzie konieczna jest konserwacja i rewaloryzacja:
 - zachodnia pierzeja rynku - Rynek im. Jana Pawła II,
 - wschodnia i zachodnia pierzeja przy ul. 3-go Maja.
- 3) Wyznacza się linie proponowanego odtworzenia pierzei historycznych: wszystkie pierzeje kwartałów (terenów) oznaczonych symbolami 1 UP 2 i 23 MNU2.
- 4) Ustala się obowiązek wyznaczenia północnej pierzei rynku po przeprowadzeniu badań archeologicznych.
- 5) Otacza się ochroną dominantę - zespół kościoła p.w. św. Marcina, wraz z osiami widokowymi, jako ważny obiekt orientujący przestrzeń."

Zapisy *Rozdziału 3* niniejszego planu miejscowego konkretyzują działania związane z rewitalizacją Rynku im. Jana Pawła II i terenów przyległych w zakresie przeznaczenia, zasad zagospodarowania i sposobów zabudowy.

3.3. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kłobuck na lata 2004 – 2013

Miasto Kłobuck nie posiada strategii rozwoju lokalnego. W takim przypadku dokumentem określającym działania strategiczne zmierzające do rozwoju społecznego i gospodarczego na obszarze całej gminy Kłobuck jest „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kłobuck na lata 2004-2013”.

Z perspektywy formułowania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” najistotniejszym punktem Planu Rozwoju Lokalnego jest lista planowanych projektów i zadań inwestycyjnych. Do projektów rewitalizacyjnych przyjętych w „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Kłobuck na lata 2004-2013” przewidzianych do realizacji w okresie 2007-2013 należy zaliczyć:

- rewitalizację Rynku im. Jana Pawła II w Kłobucku,
- budowę ośrodka sportów wodnych w Kłobucku-Zakrzewie,
- modernizację obiektu MOK w Kłobucku,
- modernizację budynku Biblioteki Publicznej im. J.Długosza w Kłobucku,
- rewitalizację parku przypałacowego w Kłobucku – ul. Zamkowa,
- modernizację kompleksu basenów na terenie OSiR w Kłobucku,
- modernizację stadionu sportowego w OSiR w Kłobucku,
- budowę hali sportowej na terenie OSiR w Kłobucku,
- budowę sztucznego lodowiska na terenie OSiR w Kłobucku.

Z powyższej listy wynika, że planowane działania rewitalizacyjne powinny koncentrować się po pierwsze na rozwoju funkcji kulturalnych przyczyniających się do integracji społeczności lokalnej na obszarze Śródmieścia, a po drugie na wykreowaniu nowych form spędzania czasu wolnego poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze OSiR w Kłobucku oraz zbiornika wodnego w Zakrzewie.

3.4. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłobuck na lata 2006-2013

W kontekście procesu rewitalizacji miasta najważniejszymi kierunkami działań, zdefiniowanymi w „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy Kłobuck na lata 2006-2013” są:

- tworzenie na terenie miasta i gminy sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów, mogących tworzyć nowe miejsca pracy,
- tworzenie na terenie miasta i gminy sprzyjającego klimatu dla organizacji pozarządowych mogących zorganizować Centrum Integracji Społecznej,
- współudział w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje rynku pracy,
- prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych,
- podjęcie działań w kierunku organizacji alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież (m.in. utworzenie świetlic środowiskowych),
- inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną (wspieranie wypoczynku rodzinnego, organizowanie imprez integracyjnych i kulturalnych, festynów, spartakiad we współpracy z organizacjami pozarządowymi),
- rozwijanie systemu pomocy osobom starszym w ich środowisku zamieszkania oraz rozwijanie sieci usług na rzecz osób starszych,
- likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych,
- współpraca i wspieranie działalności stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe.

Rolą sektora publicznego jest w tym przypadku inicjowanie, współpraca oraz tworzenie warunków dla rozwoju sektora obywatelskiego. W związku z wytycznymi zawartymi w „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłobuck na lata 2006-2013” w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” należy wykreować pakiet celów i tzw. „miękkich” przedsięwzięć rewitalizacyjnych prowadzących do osiągnięcia spójności społecznej oraz poprawy jakości życia mieszkańców miasta.

4. Podsumowanie – wytyczne strategiczne w zakresie rewitalizacji miasta Kłobuck

Na podstawie przeglądu dokumentów strategicznych i programowych dotyczących rozwoju miasta Kłobuck postuluje się przyjąć następujące wytyczne strategiczne w zakresie obszarów rewitalizacji, celów i kierunków działań jak również projektów rewitalizacyjnych.

Rysunek 7. Wytyczne strategiczne w zakresie rewitalizacji miasta Kłobuck

III. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

1. Podokresy programowania

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” stanowi kontynuację „Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck” wdrażanego w okresie od marca 2005 do czerwca 2008 r.

Niniejszy program rewitalizacji ma formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowania nowych projektów będzie on aktualizowany.

2. Zasięg przestrzenny i charakterystyka obszarów problemowych

Delimitacji obszarów objętych „Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” dokonano na podstawie następujących kryteriów:

- 1) identyfikacji problemów w oparciu o diagnozę sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej miasta Kłobuck,
- 2) identyfikacji terenów i obiektów rewitalizacji w oparciu o warsztaty strategiczne oraz ankiety skierowane do mieszkańców,
- 3) zgodności z zapisami dotyczącymi aspektów rewitalizacji w dokumentach o znaczeniu strategicznym,
- 4) ocenie dotychczasowej realizacji poszczególnych projektów w ramach „Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck”.

W rezultacie „Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” objęte zostały trzy obszary, których zasięg przestrzenny został przedstawiony na Rysunku 9:

- 1) Obszar A – Śródmieście
- 2) Obszar B – Tereny rekreacyjne
- 3) Obszar C – Zagórze, tereny przemysłowe

Wszystkie obszary spełniają przyjęte wcześniej kryteria i ich wybór nastąpił z uwzględnieniem założeń i celów, jakie przyświecają procesowi rewitalizacji.

Po pierwsze każdy z obszarów jest terenem w przeszłości zagospodarowanym, na którym w wyniku wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań doszło do eskalacji problemów przestrzennych, społecznych bądź gospodarczych. Tym samym dotychczasowe funkcje, jakie spełniały te obszary wymagają obecnie wsparcia bądź ponownego zdefiniowania.

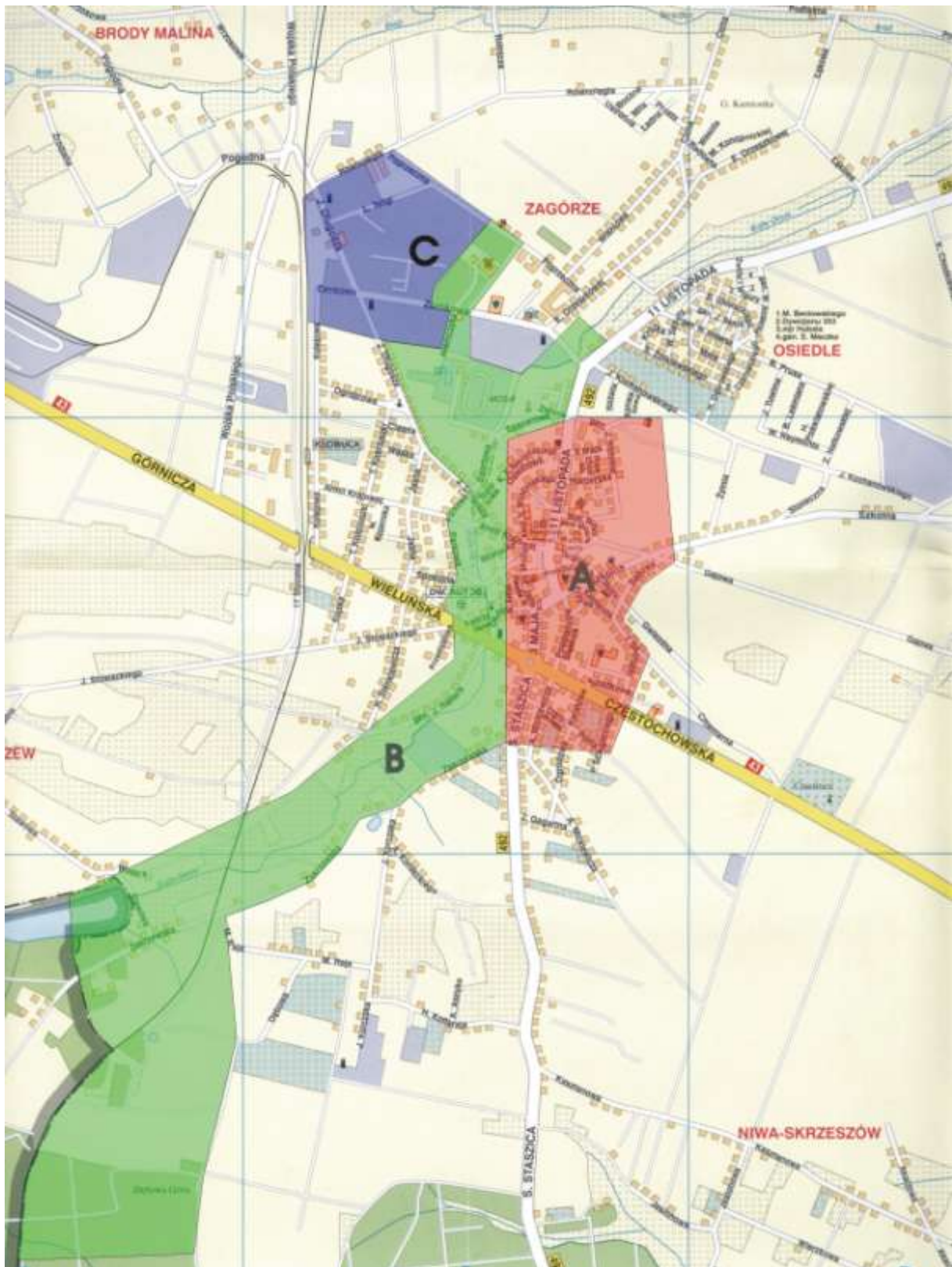
Po drugie traktując „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” jako jeden z programów operacyjnych, konkretyzujący zapisy strategii rozwoju na poziomie województwa, powiatu i gminy uwzględniono cele oraz kierunki działania zdefiniowane w tych dokumentach i na ich podstawie wyodrębniono obszary rewitalizacji.

Bardzo ważnym argumentem przemawiającym akurat za takim wyborem obszarów jest fakt, że wszystkie, posiadają potencjał pozwalający odbudować a następnie rozwinąć funkcje o charakterze ponadlokalnym:

- 1) Obszar A – Śródmieście: administracja, kultura, handel, usługi, turystyka
- 2) Obszar B – Tereny rekreacyjne: rekreacja, sport, wypoczynek, turystyka
- 3) Obszar C – Zagórze, tereny przemysłowe: przemysł, usługi, turystyka

Tym samym wdrożenie lokalnego programu rewitalizacji powinno wywierać pozytywne skutki również na obszarach nie objętych bezpośrednio niniejszym opracowaniem i przez to przyczynić się do rozwoju gminy Kłobuck, powiatu kłobuckiego oraz obszaru subregionu północnego.

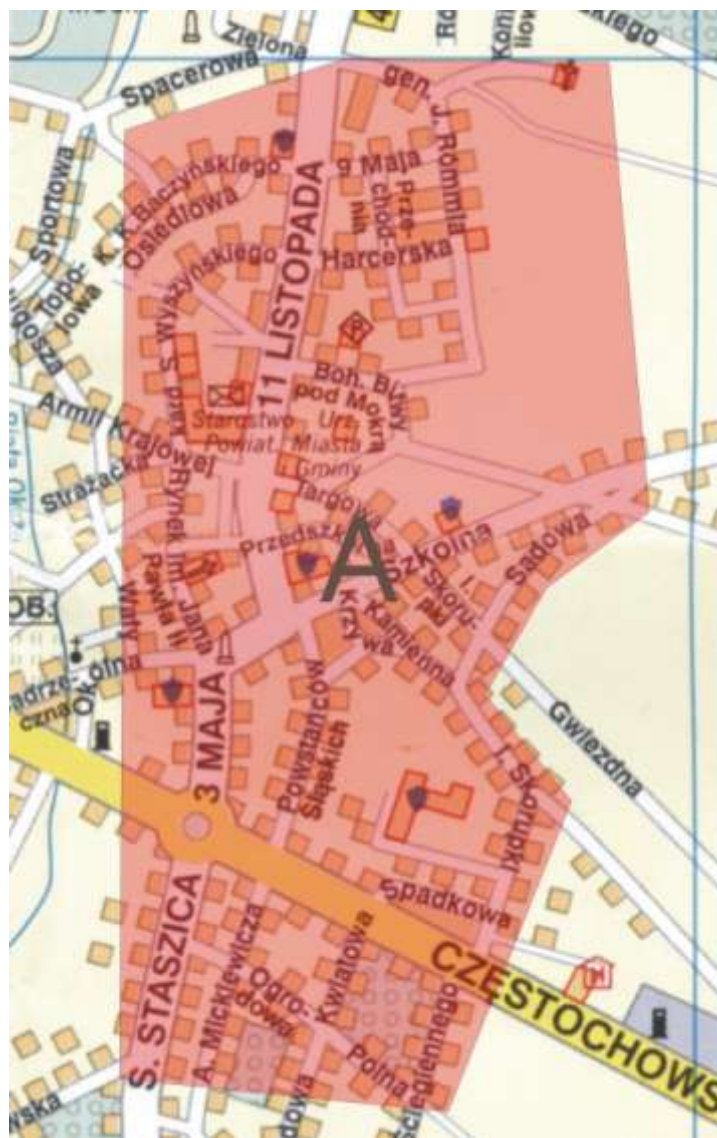
Warto również zauważyć, że każdy z obszarów objętych rewitalizacją charakteryzuje się odmiennym „pakietem” funkcji, co pozwala na dywersyfikację kierunków rozwoju miasta. Wyjątek stanowi funkcja turystyczna, która jest wspólnym mianownikiem rozwoju obszarów A i B. Istnienie zabytków sakralnych w Śródmieściu (obszar A), zespołu pałacowo-parkowego w Zagórzu (obszar B) oraz zbiornika wodnego w Zakrzewie (obszar B), daje możliwość wykreowania kompleksowego produktu turystycznego, który zgodnie ze „Strategią Rozwoju Powiatu Kłobuckiego” oraz „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kłobuck” ma być jednym z głównych czynników rozwoju zarówno gminy, powiatu jak i subregionu północnego.

Rysunek 8. Obszary objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015

2.1. Obszar A – Śródmieście

W skład obszaru A – Śródmieście, wchodzi teren zlokalizowany w centrum miasta, wzdłuż głównych osi komunikacyjnych tj. ulic: 11 Listopada, 3 Maja, Staszica oraz Częstochowskiej. Północna granica obszaru przebiega wzdłuż ulic Spacerowej oraz Zielonej a także Rómmła. Od strony zachodniej granica obszaru przebiega w linii prostej mniej więcej wzdłuż rzeki Białej Okszy. W zachodniej części obszaru rewitalizacji znajduje się Osiedle nr 3 (Osiedle Słoneczne), położone wśród ulic Baczyńskiego, Osiedlowej i kardynała S. Wyszyńskiego. Następnie granica przebiega w okolicy ulic Wały i Okólna, obejmując swym zasięgiem m.in. teren Dworca Autobusowego PKS. Po przecięciu ulicy Częstochowskiej granica wyznaczona jest ulicą Staszica do wysokości ulicy Zakrzewskiej. Część południowa obszaru rewitalizacji A obejmuje fragmenty ulic: Mickiewicza, Kwiatową, Ogrodową, Polną i Ściegiennego. We wschodniej części granica obszaru przebiega wzdłuż ulicy Skorupki oraz ulicy Sadowej a następnie w kierunku północnym wyznaczona jest równoległe do ulicy Rómmła. W północno-wschodniej części Śródmieścia znajduje się osiedle zabudowy wielorodzinnej, tzw. Osiedle nr 2, położone wśród ulic: Rómmła, Harcerskiej, Przechodniej, 9 Maja.

Rysunek 9. Granice obszaru rewitalizacji, obszar A - Śródmieście

Obszar A charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem nieruchomości. Dominującym typem własności jest własność prywatna. Dodatkowo część gruntów jest oddana w użytkowanie wieczyste. Użytkownikami wieczystymi gruntów będących własnością Skarbu Państwa są m.in.: Urząd Skarbowy, KRUS, Zakład Energetyczny i Poczta Polska.

Duża ilość nieruchomości a także fakt, że prawo własności do wielu z nich przysługuje równocześnie kilku osobom (współwłasność), może stanowić w przyszłości barierę dla realizacji dużych projektów w zakresie rewitalizacji. Ponadto sąsiedztwo przestrzeni publicznych i prywatnych będzie wymuszało na gminie realizującej bezpośrednio projekty rewitalizacji równoczesne wdrożenie działań mających na celu zachęcenie prywatnych właścicieli nieruchomości do włączenia się w proces rewitalizacji.

Do obszaru śródmiejskiego wymagającego podjęcia działań rewitalizacyjnych należy zaliczyć przede wszystkim Rynek im. Jana Pawła II wraz z bezpośrednio otaczającym je terenami, przeznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele mieszkaniowe i usługowe. Obecnie przestrzeń Rynku mimo centralnego położenia stanowi niezagospodarowany i zaniedbany plac. Odnowa tego miejsca jest priorytetową inwestycją biorąc pod uwagę omówione wcześniej uwarunkowania oraz dokumenty strategiczne. Przyczyni się ona zarówno do rozwoju gospodarczego, gdyż atrakcyjna przestrzeń publiczna w centrum miasta zwiększy zainteresowanie potencjalnych inwestorów nieruchomościami zlokalizowanymi w Rynku oraz w jego sąsiedztwie. Odnowa Rynku będzie też miała kluczowe znaczenie dla społeczności lokalnej, która będzie identyfikować Rynek im. Jana Pawła II jako centralny plac publiczny, będący głównym miejscem codziennych spotkań, a także miejscem ważnych wydarzeń w życiu miasta (różnego rodzaju obchody rocznicowe, święta, imprezy kulturalne). Po rewitalizacji Rynek powinien stać się wizytówką miasta.

2.2. Obszar B – Tereny rekreacyjne

Wspólnym mianownikiem dla wytyczenia granic obszaru B była możliwość wykreowania funkcji turystycznej, rekreacyjnej i sportowej na terenach położonych wzdłuż rzeki Białej Okszy. W części północnej granice obszaru B wytyczone są wokół terenów Zespołu Pałacowo-Parkowego w Zagórzu, a następnie przebiegają wzdłuż wymagających ponownego zagospodarowania terenów położonych przy ul. Niemczyka. Granica północna obszaru B biegnie następnie wzdłuż północnych granicy Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz przecinając ulicę Zamkową wchodzi klinem w obszar zajmowany niegdyś przez wymagające teraz odtworzenia stawy. W części zachodniej granica wytyczona jest ulicami Długosza i Parkową, a następnie przecinając ulicę Wieluńską, biegnie wzdłuż rzeki Białej Okszy aż do zbiornika wodnego w Zakrzewie. W następnej kolejności obszar jest wytyczony granicami miasta Kłobuck. Południową część obszaru stanowi rezerwat leśny „Dębowa Góra”. Od strony wschodniej granice obszaru B są wytyczone wzdłuż ulicy Zakrzewskiej a następnie po przekroczeniu ulicy Wieluńskiej obszar B graniczy z obszarem i ulicą 11 Listopada.

Rysunek 10. Granice obszaru rewitalizacji, obszar B – Tereny rekreacyjne

Podstawowym uzasadnieniem takiego wytyczenia granic obszaru B jest istnienie zaniedbanych i niefunkcjonalnych terenów rozciągających się wzdłuż rzeki Białej Okszy. Niektóre z obiektów, jak na przykład Zespół Pałacowo-Parkowy w Kłobucku-Zagórze posiadają potencjał oparty na walorach dziedzictwa kulturowego. Pałac wraz z otaczającym go parkiem może być wykorzystany w celu realizacji funkcji szkoleniowej i kongresowej.

Bardzo ważnym obszarem w kontekście spędzania czasu wolnego przez młodzież z Kłobucka jest teren OSiR, który wymaga gruntownej modernizacji. Problem dotyczy zwłaszcza zdewastowanych i przez to nieczynnych basenów odkrytych, a także zaplecza socjalnego ośrodka.

Rewitalizacji wymagają również tereny parkowe położone wzdłuż rzeki Białej Okszy, w szczególności park przy ul. Spacerowej oraz park przy ulicy Parkowej. Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo obszaru śródmiejskiego, który zgodnie z zapisami niniejszego

programu rewitalizacji ma stanowić reprezentacyjną część miasta, rewitalizacja parków jest niezbędnym działaniem komplementarnym, dzięki któremu będzie można realizować funkcję rekreacyjną jak również edukacyjną, zakładając, że z parku będą korzystać dzieci z pobliskiego przedszkola oraz Domu Dziecka.

Rewitalizacji wymaga również zbiornik wodny „Zalew Zakrzew” wraz z najbliższym otoczeniem. Zbiornik był kiedyś miejscem masowego wypoczynku mieszkańców Kłobucka i okolicznych gmin. Obecnie ze względu na przestarzałą i niefunkcjonalną infrastrukturę, a w szczególności na jej brak zbiornik nie może w pełni realizować funkcji turystycznej, rekreacyjnej bądź sportowej. Domknięcie obszaru B stanowi rezerwat „Dębowa Góra” posiadający duże walory dziedzictwa przyrodniczego.

Ideą połączenia wszystkich wymienionych wyżej terenów i obiektów, które z jednej strony są w dużej mierze zdekapitalizowane i niefunkcjonalne z drugiej jednak strony posiadają znaczący potencjał ze względu na walory przyrodnicze, bądź kulturowe jest umożliwienie wykreowania kompleksowego, ponadlokalnego „produktu turystyczno-rekreacyjnego”. Konieczność jest w tym wypadku modernizacją istniejących bądź budowa nowych ciągów komunikacyjnych, w tym w szczególności ścieżek rowerowych i ścieżek edukacyjnych wzdłuż rzeki Białej Okszy, która łączy wszystkie wspomniane obiekty.

2.3. Obszar C – Zagórze, tereny przemysłowe

Północną granicę obszaru C wyznaczają ulice Poprzeczna oraz Równoległa. Od zachodu teren ograniczony jest torami kolejowymi. Po stronie południowej rozpościera się wzdłuż ulicy Zamkowej, granicząc m.in. z terenami Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Granicę wschodnią stanowi ulica Niemczyka oraz teren Zespołu Pałacowo-Parkowego.

Rysunek 11. Granice obszaru rewitalizacji, obszar C – Zagórze, tereny przemysłowe

Głównym celem rewitalizacji scharakteryzowanego wyżej obszaru przemysłowego jest ożywienie gospodarcze. Kluczowym elementem będzie tutaj ocena wpływu proponowanych projektów na poprawę warunków ekonomicznych i atrakcyjności inwestycyjnej obszaru oraz tworzenie miejsc pracy.

Ważną będzie również komplementarność z działaniami realizowanymi ze środków „Europejskiego Funduszu Społecznego” dla osób chcących podnieść kwalifikacje lub zagrożonych utratą zatrudnienia oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wspieranych w ramach PO „Kapitał ludzki”, a także działań w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL na terenach objętych rewitalizacją.

Największym wyzwaniem w przypadku rewitalizacji obszaru C, będzie pozytywne uregulowanie kwestii terenów na których w przeszłości znajdowała się destylarnia żywicy. Duży teren będący własnością prywatną charakteryzuje się znaczącym stopniem dekapitalizacji obiektów, niską estetyką oraz zagrożeniem związanym ze składowanymi odpadami przemysłowymi. Brak podjęcia działań rekultywacyjnych a następnie rewitalizacyjnych przyczyniających się do poprawy warunków ekologicznych i ożywienia gospodarczego, będzie miał negatywny wpływ na sąsiednie tereny, w tym Zespół Pałacowo-Parkowy w Kłobucku-Zagórzu.

3. Założenia formułowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

Po zidentyfikowaniu obszarów problemowych przyjęto następującą procedurę postępowania przy tworzeniu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”:

- 1) W oparciu o charakterystykę sytuacji w mieście oraz istniejące dokumenty strategiczne powstałe na szczeblach: regionalnym, subregionalnym i powiatowym oraz gminnym, dla każdego z obszarów uznanych za problemowe zdefiniowano cel strategiczny rewitalizacji.
- 2) Zidentyfikowano wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania mające wpływ na realizację celu strategicznego. Zastosowaną techniką diagnostyczną była metoda SWOT, której podstawowymi etapami są:
 - identyfikacja silnych i słabych stron danego obszaru,
 - identyfikacja szans i zagrożeń rewitalizacji danego obszaru,
 - rozpoznanie oddziaływań w zbiorze czynników sytuacyjnych.
- 3) Na podstawie przeprowadzonej analizy uwarunkowań (analiza SWOT) wyznaczano kierunki działań w podziale na sfery: przestrzenną, gospodarczą i społeczną prowadzące do realizacji celu strategicznego:
 - Działania przestrzenne polegające na realizacji projektów zmierzających w kierunku przebudowy układów funkcjonalno-przestrzennych miasta oraz przywrócenie bądź nadanie obiektom nowych funkcji i sposobu zagospodarowania.
 - Działania gospodarcze polegające na realizacji projektów zmierzających w kierunku wspierania i rozwijania nowych form aktywności gospodarczej, generujących nowe miejsca pracy na obszarze podlegającym rewitalizacji.

- Działania społeczne polegające na realizacji projektów zmierzających w kierunku pobudzenia aktywności środowisk lokalnych oraz przeciwdziałanie powstawaniu negatywnych zjawisk społecznych w postaci wykluczenia społecznego.
- 4) W ramach wyznaczonych kierunków przyjęto projekty rewitalizacji charakteryzując je zgodnie z wytycznymi zawartymi w „karcie projektu rewitalizacji miasta Kłobuck”

IV. Planowane działania w latach 2008 – 2013 i w latach następnych na obszarach rewitalizowanych

1. Program rewitalizacji obszaru A - Śródmieście

1.1. Cel strategiczny rewitalizacji obszaru A - Śródmieście

Zdefiniowano następujący cel strategiczny rewitalizacji obszaru A - Śródmieście:

Śródmieście obszarem wzmacniającym znaczenie miasta Kłobuck jako ośrodka ponadlokalnego, o unikatowych walorach historycznych oraz funkcjach kultury, handlu i usług

1.2. Analiza SWOT obszaru A - Śródmieście

Uwarunkowania wewnętrzne

Silne strony		Słabe strony	
S1	Skupisko na niewielkim obszarze większości instytucji publicznych (Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Urząd Skarbowy, Miejski Ośrodek Kultury, Powiatowa Komenda Policji, ZUS, KRUS, Szpital Powiatowy oraz Poczta, banki i placówki oświatowe)	W1	Zdekapitalizowane i нефunkcjonalne budynki Urzędu Miejskiego, Urzędu Skarbowego oraz Miejskiego Ośrodka Kultury, Szkoły Podstawowej nr 2, Komendy Powiatowej Policji
S2	Zabytkowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina i związana z nim postać księdza i kronikarza Jana Długosza	W2	Brak infrastruktury obsługi przyjezdnych - słabo rozwinięta baza noclegowa oraz brak punktu informacji turystycznej
S3	Układ urbanistyczny Śródmieścia traktowany jako dziedzictwo kulturowe miasta z dużą ilością obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ewidencji dóbr kultury	W3	Niefunkcjonalny układ komunikacyjny w obrębie Rynku im. Jana Pawła II
S4	Duży ruch pieszzy w kierunku północ-południe przecinający śródmieście (kierunek: ul. 3 Maja, 11 Listopada, Rynek im. Jana Pawła II)	W4	Wysokie natężenie ruchu samochodowego w obrębie Rynku im. Jana Pawła II

S5	Duża powierzchnia Rynku im. Jana Pawła II umożliwiającą organizację imprez plenerowych	W5	Niski standard zasobów mieszkaniowych w śródmieściu – w szczególności dotyczy to budynków zlokalizowanych w zachodniej pierzei Rynku im. Jana Pawła II, oraz przy ul. Wały
S6	Tradycje handlowe związane z działalnością w środy i soboty targowiska miejskiego	W6	Nieuregulowany stan prawny nieruchomości oraz rozdrobnienie własności utrudniające realizację większych przedsięwzięć
S7	Duża ilość terenów zielonych położonych wzdłuż rzeki Białej Okszy, sąsiadujących bezpośrednio z zabytkowym śródmieściem	W7	Istnienie dysharmonizującej zabudowy w obrębie śródmieścia (pawilon handlowy w północno-zachodnim rogu rynku oraz budynek Urzędu Skarbowego stanowiący obecnie północną pierzeję Rynku im. Jana Pawła II)
		W8	Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych w śródmieściu (szczególnie w dni funkcjonowania targowiska miejskiego)
		W9	Słabo rozwinięta funkcja usługowa w obrębie Rynku im. Jana Pawła II (szczególnie brak obiektów w postaci restauracji, kawiarni, ciastkarni, itp.)
		W10	Chaotyczne i prowizoryczne zagospodarowanie obszaru targowiska miejskiego niespełniającego norm Sanepidu
		W11	Ograniczone możliwości finansowe właścicieli nieruchomości w zachodniej pierzei rynku
		W12	Relatywnie niski poziom bezpieczeństwa publicznego w śródmieściu
		W13	Zanieczyszczenie rzeki Białej Okszy oraz niedostateczne zagospodarowanie pasa nadrzecznego

Uwarunkowania zewnętrzne

Szanse		Zagrożenia	
O1	Możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na projekty dotyczące rewitalizacji	T1	Peryferyjne położenie gminy Kłobuck w obszarze województwa śląskiego
O2	Posiadanie przez miasto miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Kłobucka	T2	Utrudnienie komunikacyjne związane z przejściem pielgrzymek na Jasną Górę
O3	Bliskość Jasnej Góry będącej obiektem komplementarnym w stosunku do oferty turystycznej Kłobucka w postaci kościoła p.w. św. Marcina (turystyka sakralna)	T3	Restrykcyjne regulacje związane z istnieniem strefy ochrony architektonicznej ograniczające zakres inwestycji remontowo-modernizacyjnych
O5	Projektowany węzeł drogowy <i>Lgota</i> na autostradzie A1 we wschodniej części gminy Kłobuck, poprawiający dostępność komunikacyjną	T5	Emigracja zarobkowa ludzi młodych oraz niechęć powrotu absolwentów studiów wyższych z Kłobucka i okolic

O6	Walory historyczne i kulturowe gminy i powiatu kłobuckiego, w tym głównie obszary stref konserwatorskich w sąsiednich miejscowościach (Kamyk, Kopiec, Nowa Wieś)	T6	Niewystarczająca ilość mieszkań w zasobach budownictwa wielorodzinnego
O7	Wzrastająca popularność gminy Kłobuck jako miejsca budowy sezonowych domów mieszkalnych przez mieszkańców Aglomeracji Górnośląskiej		

1.3. Kierunki działań rewitalizacji obszaru A – Śródmieście

Na podstawie analizy wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań realizacji celu strategicznego rewitalizacji obszaru A wyznaczono następujące kierunki działań oraz przedstawiono propozycję projektów:

Działania przestrzenne

Kierunki działań:

1. Poprawa układu komunikacyjnego w obrębie Rynku im. Jana Pawła II
2. Poprawa efektywności wykorzystania śródmiejskich przestrzeni publicznych
3. Modernizacja obiektów użyteczności publicznej

Działania gospodarcze

Kierunki działań:

1. Wykreowanie nowych „produktów miejskich”, w szczególności turystycznego i kulturalnego w oparciu o istniejące dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze
2. Uruchomienie finansowych mechanizmów wsparcia dla lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw handlowych i usługowych
3. Wykreowanie działania promujące Śródmieście Kłobucka jako obszar integrujący społeczność miasta i powiatu kłobuckiego
4. Podniesienie jakości usług publicznych

Działania społeczne

Kierunki działań:

1. Wzmocnienie więzi społecznych mieszkańców miasta i powiatu kłobuckiego
2. Aktywizacja lokalnych środowisk twórczych
3. Poprawa bezpieczeństwa publicznego na terenie Śródmieścia

1.4. Charakterystyka działań rewitalizacji obszaru A - Śródmieście

Poniżej zaprezentowano charakterystykę poszczególnych projektów rewitalizacji obszaru A – Śródmieście, zaakceptowanych do realizacji w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”.

Projekt A.1.

Zagospodarowanie Rynku im. Jana Pawła II w Kłobucku wraz z przyległym otoczeniem

Cele:

- efektywne wykorzystanie przestrzeni publicznej dla celów społecznych, kulturalnych, turystycznych i gospodarczych,
- zintegrowanie obiektu z terenem i przyległymi obiektami,
- stworzenie nowej wartości przestrzennej i kulturowej poprzez nowoczesne przekształcenie centrum Kłobucka.

Projekt A.2.

Remont sali widowiskowo-kinowej w Miejskim Ośrodku Kultury im. Władysława Sebyły w Kłobucku

Cele:

- poprawienie stanu instytucji kultury,
- wzbogacenie i podniesienie jakości oferty kulturalnej i edukacyjnej na terenie gminy Kłobuck i powiatu kłobuckiego.

Projekt A.3.

Przebudowa targowiska miejskiego w Kłobucku

Cele:

- wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskiej,
- poprawa standardu prowadzenia działalności handlowej,
- poprawa estetyki miejskiej przestrzeni publicznej,
- dywersyfikacja funkcji realizowanych w ramach targowiska miejskiego – np. organizacja imprez masowych.

Wśród działań komplementarnych należy wymienić:

- Organizację corocznych imprez kulturalnych, np. „Blues Festiwal nad Okszą”, „Jurajski Festiwal Tańca Freestyle”, „Jurajski Festiwal Zespołów Folklorystycznych”.
- Organizację imprez plenerowych na Rynku im. Jana Pawła II oraz placu targowiska miejskiego, m.in. działalność wystawiennicza, teatry uliczne.
- Przebudowę obiektów użyteczności publicznej, w szczególności rozbudowę Urzędu Miejskiego w Kłobucku oraz modernizację infrastruktury oświatowej.

W dalszej kolejności postuluje się poprawę funkcjonalności oraz estetyki pełniących funkcje reprezentacyjne ulicy 3 Maja.

2. Program rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne

2.1. Cel strategiczny rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne

Tereny parkowe i sportowe wzdłuż rzeki Białej Okszy oraz zbiornik wodny „Zakrzew” miejscem wypoczynku i rekreacji mieszkańców powiatu kłobuckiego oraz Częstochowy

2.2. Analiza SWOT obszaru B – Tereny rekreacyjne

Uwarunkowania wewnętrzne

Silne strony		Słabe strony	
S1	Przeprowadzenie prac remontowych w obrębie zbiornika (oczyszczenie dna oraz remont tamy)	W1	Brak tytułu prawa własności do nieruchomości otaczających zbiornik wodny Zakrzew.
S2	Poprawa dostępności do zbiornika w wyniku częściowego remontu ul. Zakrzewskiej (odwodnienie, nowa nawierzchnia jezdni, chodniki na odcinku od ul. Staszica do torów kolejowych)	W2	Utrudniony dojazd z kierunku północnego, brak połączenia ul. Sienkiewicza z ul. Zakrzewską.
S3	Tradycja – zbiornik postrzegany jako tradycyjne miejsce wypoczynku mieszkańców Kłobucka i okolic	W3	Brak infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej wokół Zbiornika Zakrzew. Utrudniony dostęp do rezerwatu Dębowa Góra – brak drogi, ścieżek rowerowych.
S4	Duża powierzchnia zbiornika dająca możliwość uprawiania różnego rodzaju sportów wodnych	W4	Niewystarczająco zagospodarowane tereny parkowe lub wymagające remontu.

Uwarunkowania zewnętrzne

Szanse		Zagrożenia	
O1	Stworzenie kompleksowego produktu turystycznego w oparciu o zbiornik Zakrzew oraz rezerwat przyrody „Dębowa Góra”	T1	Całoroczna, kompleksowa oferta aquaparków
O2	Projektowany węzeł drogowy <i>Lgota</i> na autostradzie A1 we wschodniej części gminy Kłobuck, poprawiający dostępność komunikacyjną	T2	Brak zgody pomiędzy właścicielem terenu – Skarbem Państwa a potencjalnym użytkownikiem – gminą Kłobuck

O3	Możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na projekty dotyczące rewitalizacji	T3	Ograniczona możliwość dotycząca wydatków inwestycyjnych gminy Kłobuck
O4	Walory historyczne i kulturowe, w tym głównie obszary stref konserwatorskich w sąsiednich miejscowościach (Kamyk, Kopiec, Nowa Wieś)		
O5	Brak podobnej wielkości zbiorników wodnych w okolicy		
O6	Popularyzacja zdrowego trybu życia i aktywnych form wypoczynku		
O7	Rozwój obszarów mieszkaniowych w południowej części miasta Kłobucka		
O8	Wzmocnienie atrakcyjności turystycznej jako jeden z celów strategicznych rozwoju województwa śląskiego		
O9	Koncepcja ścieżki rowerowej łączącej atrakcyjne turystycznie obszary gminy Kłobuck		
O10	Przedsiębiorcze działanie mieszkańców nieruchomości położonych w sąsiedztwie zbiornika		

2.3. Kierunki działań rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne

Działania przestrzenne

Kierunki działań:

1. Uporządkowanie, poprawa estetyki i funkcjonalności terenów rekreacyjnych wzdłuż rzeki Białej Okszy
2. Połączenie piesze i rowerowe terenów rekreacyjnych Zagórza, parków miejskich i Zakrzewia

Działania gospodarcze

Kierunki działań:

1. Wykreowanie nowych „produktów miejskich”: turystycznego i kulturalnego w oparciu o istniejące dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe
2. Wspieranie działań podmiotów prywatnych w zakresie zagospodarowania zbiornika Zakrzew oraz Zespołu Pałacowo-Parkowego w Zagórzu

Działania społeczne

Kierunki działań:

1. Wzbogacenie oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców miasta i powiatu kłobuckiego
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ubóstwu szczególnie wśród dzieci i młodzieży poprzez angażowanie ich w działalności sportowe, rekreacyjne, kulturowe i turystyczne

2.4. Charakterystyka działań rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne

Poniżej zaprezentowano charakterystykę poszczególnych projektów rewitalizacji obszaru B – Tereny rekreacyjne, zaakceptowanych do realizacji w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”.

Projekt B.1.

Zagospodarowanie zbiornika wodnego na Białej Okszy w Kłobucku – Zakrzewie wraz z przyległym otoczeniem na cele rekreacyjno – sportowe

Cele:

- wielofunkcyjne wykorzystanie obszarów zdegradowanych wokół zbiornika wodnego,
- stworzenie atrakcyjnego produktu turystycznego dla północno – zachodniej części Subregionu Północnego
- organizacja imprez plenerowe o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym typu: festyny, powitanie lata, noc świętojańska, koncerty itp.,
- wzrost konkurencyjności turystycznej Subregionu Północnego

Projekt B.2.

Rewitalizacja centrum Kłobucka – tereny nad rzeką Biała Oksza w sąsiedztwie Rynku im. Jana Pawła II

Cele:

- wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskich w kontekście rozwoju funkcji rekreacyjnej i turystycznej
- Poprawa atrakcyjności centrum miasta jako miejsca spędzania wolnego czasu
- Wzrost liczby turystów odwiedzających zabytkowe centrum miasta Kłobuck
- poprawa warunków zamieszkania w centrum miasta.

Projekt B.3.

Rewitalizacja parku w Zespole Pałacowo-Parkowym w Kłobucku-Zagórze

Cele:

- Wzrost konkurencyjności przestrzeni publicznej
- Promocja lokalnego środowiska z ukierunkowaniem na walory przyrodnicze, krajobrazowe, i kulturowe
- Wykreowanie kompleksowego „produktu turystycznego” miasta Kłobuck, w oparciu działalność prowadzoną w pałacu oraz atrakcyjny zabytkowy park

Projekt B.4.

Adaptacja pałacu na obiekt konferencyjny z zapleczem socjalnym

Cele:

- rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego z końca XVIII w.,
- powstanie 20 nowych miejsc pracy (w tym 10 dla osób niepełnosprawnych) i utrzymanie obecnej ilości miejsc pracy – 70,
- stworzenie ośrodka szkoleniowo-rekreacyjnego z bazą hotelową,
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej Kłobucka i regionu,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta Kłobuck

Projekt B.5.

Zagospodarowanie kąpieliska otwartego w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Kłobucku

Cele:

- wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskich w kontekście rozwoju funkcji rekreacyjnej, turystycznej i edukacyjnej,
- zintegrowanie obiektu z terenem i innymi obiektami,
- wzrost liczby turystów,
- poprawa warunków zamieszkania w centrum miasta

Wśród działań komplementarnych należy wymienić zabezpieczenie wód rzeki Białej Okszy przed ściekami z miejskiej kanalizacji deszczowej. Działanie jest częścią większego projektu związanego z budową kanalizacji sanitarnej w Kłobucku a także w miejscowościach: Kamyk, Biała, Libidza, Kopiec i Borowianka. Planowanym źródłem finansowania projektu jest Fundusz Spójności. Poprawa czystości wód rzeki Białej Okszy zwiększy atrakcyjność terenów nadrzecznych jako miejsc turystyki i wypoczynku.

W dalszej perspektywie strategicznym przedsięwzięciem będzie budowa ścieżek rowerowych i ścieżek „edukacyjnych” wzdłuż rzeki Białej Okszy, łączących obszar Zagórza, tereny parkowe graniczące bezpośrednio ze Śródmieściem, teren wokół zbiornika Zakrzew oraz rezerwat leśny „Dębowa Góra”.

3. Program rewitalizacji obszaru C – Zagórze, tereny przemysłowe

3.1. Cel strategiczny rewitalizacji obszaru C – Zagórze

Zdefiniowano następujący cel strategiczny rewitalizacji obszaru C – Zagórze

Zagórze jako obszar oferujący wysokiej jakości udogodnienia infrastrukturalne i instytucjonalne, sprzyjające nowoczesnym formom aktywności gospodarczej

3.2. Analiza SWOT obszaru C – Zagórze

Uwarunkowania wewnętrzne

Silne strony		Słabe strony	
S1	Korzystna lokalizacja terenu w stosunku do centrum miasta	W1	Zły stan techniczny dróg w dzielnicy
S2	Dostępność do bocznicy kolejowej	W2	Przedłużający się brak użytkownika terenu i niekontrolowana dewastacja (samowolne rozbiórki)
S3	Sąsiedztwo Zespołu pałacowo-parkowego		

Uwarunkowania zewnętrzne

Szanse		Zagrożenia	
O1	Możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na projekty dotyczące rewitalizacji	T1	Duża konkurencja ze strony miast Aglomeracji Górnośląskiej i Częstochowy w zakresie przyciągania inwestorów i uzyskiwania funduszy unijnych
O2	Projektowany węzeł drogowy <i>Lgota</i> na autostradzie A1 we wschodniej części gminy Kłobuck, poprawiający dostępność komunikacyjną	T2	Peryferyjne położenie miasta Kłobuck w obszarze województwa śląskiego
O3	Walory historyczne i kulturowe, w tym głównie obszary stref konserwatorskich w sąsiednich miejscowościach (Kamyk, Kopiec, Nowa Wieś)		
O4	Rewitalizacja terenów poprzemysłowych jako kierunek działania w strategii rozwoju województwa i miasta		

3.3. Kierunki działań rewitalizacji obszaru C – Zagórze, tereny przemysłowe

Działania przestrzenne

Kierunki działań:

1. Efektywne wykorzystanie przestrzeni publicznych
2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej

Działania gospodarcze

Kierunki działań:

1. Uruchomienie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierania lokalnej małej i średniej przedsiębiorczości
2. Współpraca sektora prywatnego i publicznego w zakresie tworzenia ofert inwestycyjnych i promocji obszaru

Działania społeczne

Kierunki działań:

1. Wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców Kłobucka poprzez realizację szkoleń i prowadzenie doradztwa zawodowego

3.4. Charakterystyka działań rewitalizacji obszaru C – Zagórze, tereny przemysłowe

Ze względu na strukturę własnościową obszaru, w której dominującą formą jest własność prywatna, władza lokalna będzie koncentrować swe wysiłki na wspieraniu rozwoju lokalnej małej i średniej przedsiębiorczości. Zakłada się, że w przypadku likwidacji podmiotów gospodarczych miasto będzie podejmowało wysiłki związane z pozyskaniem terenów poprzemysłowych w celu kompleksowego przygotowania terenu pod realizację nowych działalności gospodarczych.

Wśród działań komplementarnych mających na celu wzrost aktywności zawodowej oraz osiągnięcie spójności społecznej są projekty realizowane bądź planowane do realizacji przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku. Projekty te mają charakter apstrzeczny co oznacza, że są adresowane do osób z całej gminy, w tym do mieszkańców wytyczonych obszarów rewitalizacji. Do najważniejszych tego typu projektów należy zaliczyć:

- Projekt „Jestem aktywny” realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”. W tegorocznej edycji

programu uczestniczą 22 osoby z którym zawarto tzw. kontrakt socjalny. Osoby te w ramach spotkań i wyjazdów integracyjnych mają zapewnione szkolenia zawodowe a także kontakt z psychologiem i doradcami zawodowymi. Projekt będzie kontynuowany w kolejnych latach (do 2013 r.).

- Planowany projekt pt. „Ja też mogę”. Głównym celem projektu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. W projekcie zakłada się realizację zajęć wyrównawczych z przedmiotów które stanowią dla młodzieży największe problemy. Planowane są również zajęcia dla najmłodszych dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym. Planuje się, że projekt zostanie sfinansowany z środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku planuje również w partnerstwie z podmiotami sektora obywatelskiego wykreowanie projektów z zakresu rewitalizacji społecznej w ramach konkursu „Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich”.

V. Plan finansowy Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

L.p.	Nazwa Projektu	Źródła finansowania	Przewidywane nakłady w latach									
			2007 r	2008 r	2009 r	2010 r	2011 r	2012 r	2013 r	2014 r	2015 r	Ogółem
1	Zagospodarowanie Rynku im. Jana Pawła II wraz z przyległym otoczeniem	ogółem	10 980,00	112 897,15	3 699 244,20	2 736 668,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 559 789,54
		fundusze strukturalne	9 333,00	95 962,57	3 144 357,57	2 326 167,96						5 575 821,10
		budżet gminy Kłobuck	1 647,00	16 934,58	554 886,63	410 500,23						983 968,44
		środki prywatne										0,00
2	Remont Sali widowiskowo-kinowej w Miejskim Ośrodku Kultury im. Władysława Sebyły w Kłobucku	ogółem	0,00	25 620,00	1 170 992,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 196 612,34
		fundusze strukturalne		17 850,00	815 855,32							833 705,32
		budżet gminy Kłobuck		7 770,00	355 137,02							362 907,02
		środki prywatne										0,00
3	Przebudowa targowiska miejskiego w Kłobucku	ogółem	0,00	20 000,00	100 000,00	1 125 000,00	1 125 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 370 000,00
		fundusze strukturalne		8 000,00	40 000,00	450 000,00	450 000,00					948 000,00
		budżet gminy Kłobuck		12 000,00	60 000,00	675 000,00	675 000,00					1 422 000,00
		środki prywatne										0,00
4	Zagospodarowanie zbiornika wodnego na Białej Okszy w Kłobucku-Zakrzewie wraz z przyległym otoczeniem na cele rekreacyjno-sportowe	ogółem	7 320,00	104 837,04	653 100,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	765 257,31
		fundusze strukturalne	3 826,16	54 798,32	341 375,52							400 000,00
		budżet gminy Kłobuck	3 493,84	50 038,72	311 724,75							365 257,31
		środki prywatne										0,00
5	Rewitalizacja centrum Kłobucka - tereny nad rzeką Białą Okszą w sąsiedztwie Rynku im. Jana Pawła II	ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	2 050 000,00
		fundusze strukturalne					42 500,00	850 000,00	850 000,00			1 742 500,00
		budżet gminy Kłobuck					7 500,00	150 000,00	150 000,00			307 500,00
		środki prywatne										0,00
6	Rewitalizacja parku w Zespole Pałacowo-Parkowym w Kłobucku-Zagórzu	ogółem	0,00	0,00	160 000,00	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	960 000,00
		fundusze strukturalne			136 000,00	340 000,00	340 000,00					816 000,00
		budżet gminy Kłobuck			24 000,00	60 000,00	60 000,00					144 000,00
		środki prywatne										0,00

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015

7	Adaptacja pałacu na obiekt konferencyjny z zapleczem socjalnym	ogółem	0,00	0,00	1 406 000,00	1 405 433,00	1 549 073,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 360 506,00
		fundusze strukturalne			1 195 100,00	1 194 618,00	1 316 712,00					3 706 430,00
		budżet gminy Kłobuck										0,00
		środki prywatne			210 900,00	210 815,00	232 361,00					654 076,00
8	Zagospodarowanie terenu kąpieliska otwartego w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Kłobucku	ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	2 300 000,00	2 300 000,00	0,00	0,00	4 650 000,00
		fundusze strukturalne					42 500,00	1 955 000,00	1 955 000,00			3 952 500,00
		budżet gminy Kłobuck					7 500,00	345 000,00	345 000,00			697 500,00
		środki prywatne										0,00
	RAZEM	ogółem	18 300,00	263 354,19	7 189 336,81	5 667 101,19	3 174 073,00	3 300 000,00	3 300 000,00	0,00	0,00	22 912 165,19
		fundusze strukturalne	13 159,16	176 610,89	5 672 688,41	4 310 785,96	2 191 712,00	2 805 000,00	2 805 000,00	0,00	0,00	17 974 956,42
		budżet gminy Kłobuck	5 140,84	86 743,30	1 305 748,40	1 145 500,23	750 000,00	495 000,00	495 000,00	0,00	0,00	4 283 132,77
		środki prywatne	0,00	0,00	210 900,00	210 815,00	232 361,00	0,00	0,00	0,00	0,00	654 076,00

VI. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

1. Organizacja procesu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

Za wdrażanie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” odpowiedzialny jest **Burmistrz Kłobucka**. Do jego kompetencji należy:

- koordynacja prac poszczególnych jednostek organizacyjnych zaangażowanych we wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, oraz czuwanie nad spójnością całego „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”,
- powoływanie członków oraz przewodniczenie Zespołowi ds. rewitalizacji miasta Kłobuck,
- reprezentowanie Zespołu ds. rewitalizacji miasta Kłobuck w dyskusjach i negocjacjach z podmiotami zaangażowanymi w realizację lokalnego programu rewitalizacji.

W procesie wdrażania programu Burmistrza Kłobucka wspiera **Zespół ds. rewitalizacji miasta Kłobuck**. Do zadań zespołu należy:

- nadzór i koordynacja realizacji programu oraz wnioskowanie o jego modyfikacje i aktualizacje,
- ustalanie zasad oceny i kwalifikowania (wyboru) potencjalnych projektów do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”,
- podejmowanie decyzji związanych z wpisaniem proponowanych projektów do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”
- tworzenie warunków współpracy sektora publicznego, prywatnego i obywatelskiego przy realizacji programu rewitalizacji.

Istotny wpływ na proces wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji mają **Wydziały Urzędu Miejskiego w Kłobucku**. Do obowiązków poszczególnych wydziałów należy:

- **Wydział Rozwoju i Funduszy Europejskich:**
 - kształtowanie kontaktów z zewnętrznymi beneficjentami i innymi uczestnikami programu rewitalizacji,
 - opracowanie dokumentów i wniosków aplikacyjnych do instytucji zarządzających zewnętrznymi środkami finansowymi przeznaczonymi na działania rewitalizacyjne,
 - studium wykonalności projektu,
 - promocja działań rewitalizacyjnych.
- **Wydział Finansowy:**
 - przygotowywanie preliminarzy finansowych i propozycji do budżetu miasta w zakresie wydatków na realizację „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”.
- **Wydział Zamówień Publicznych i Inwestycji:**
 - przygotowanie dokumentacji projektowej
 - techniczne aspekty realizacji projektu.

— **Wydział Gospodarki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami:**

- regulacja spraw własnościowych w zakresie gospodarowania nieruchomościami,
- podział oraz scalanie i podział nieruchomości,
- wywłaszczanie nieruchomości,
- korzystanie z prawa pierwokupu.

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” a także każda jego aktualizacja wymaga przyjęcia stosownej uchwały **Rady Miasta Kłobuck**.

2. Zasady współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i obywatelskim

Współdziałanie sektorów publicznego, prywatnego i obywatelskiego jest jednym z kluczowych czynników decydujących o powodzeniu rewitalizacji miasta. Poszczególne sektory powinny pełnić następujące role w procesie rewitalizacji:

- 1) **sektor publiczny**, reprezentowany przez władze lokalne powinien realizować spójną politykę przestrzenną, gospodarczą i społeczną w sposób, który:
 - redukować będzie ryzyko inwestowania oraz obniżać koszty i ułatwiać prowadzenie działalności gospodarczej przez lokalnych przedsiębiorców oraz potencjalnych inwestorów,
 - prowadzić będzie do poprawy jakości miejskiej przestrzeni publicznej, poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz podniesienia poziomu integracji lokalnych społeczności reprezentujących poszczególne obszary miasta i gminy Kłobuck a także powiatu kłobuckiego,
 - ograniczenia poziomu patologii społecznych, wykluczenia społecznego oraz eliminację obszarów koncentracji ubóstwa,
- 2) **sektor prywatny**, zwany również biznesowym, reprezentowany przez lokalne podmioty gospodarcze jak i potencjalnych inwestorów zewnętrznych powinien:
 - kreować nowe przedsięwzięcia gospodarcze, co skutkowałoby powstawaniem nowych miejsc pracy,
 - angażować się na zasadach biznesowych w przedsięwzięcia kulturalne, edukacyjne i sportowe,
- 3) **sektor obywatelski**, reprezentowany przez stowarzyszenia, fundacje, inne organizacje a także poszczególnych mieszkańców miasta powinien być odpowiedzialny za:
 - artikulację rzeczywistych preferencji i potrzeb mieszkańców miasta,
 - pobudzanie lokalnej świadomości i aktywności w kreowaniu działań prospołecznych, kulturalnych, edukacyjnych i sportowych.

Do podstawowych zasad współpracy pomiędzy sektorami publicznym, prywatnym i obywatelskim należy zaliczyć:

- 1) zasada jednolitych kryteriów składania, kwalifikowania i wspierania projektów,
- 2) zasada preferowania projektów realizowanych w jak największym zakresie przez beneficjenta,

- 3) zasada preferowania projektów dostarczających największych korzyści społeczności lokalnym,
- 4) zasada preferencyjnego wspierania projektów, których inicjatorem są społeczności lokalne,
- 5) zasada partnerskiego przygotowania i realizacji wspólnych projektów,

Rysunek 12. Rola trzech sektorów w procesie rewitalizacji

3. System okresowej aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

Zgodnie z przyjętą koncepcją „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” ma formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku zmian wymogów prawnych, pojawienia się nowych problemów oraz wykreowania nowych projektów będzie on aktualizowany.

Celem usprawnienia procesu aktualizacji, polegającego przede wszystkim na dodawaniu nowych projektów w niniejszym programie w pierwszej kolejności obszary oraz cele i kierunki działań rewitalizacyjnych. Dla projektów, które mogą uzyskać dofinansowanie w ramach Działania 6.2.2. „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” opracowano karty projektów rewitalizacji. Zgłaszanie nowych projektów do Programu oraz aktualizowanie tabel finansowych będzie przeprowadzane w sposób ciągły.

VII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

1. System monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

Za przeprowadzanie monitoringu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” odpowiedzialny jest Burmistrz Kłobucka wraz z Zespołem ds. rewitalizacji miasta Kłobucka.

Raport z monitoringu jest sporządzany w odstępach 6 miesięcznych. Zakres raportu z monitoringu obejmuje sprawdzenie poszczególnych wdrażanych projektów rewitalizacji pod względem:

- realizacji generalnych zamierzeń i celów projektów,
- terminów realizacji projektów,
- wskaźników produktu i wskaźników rezultatu,
- wykorzystanych źródeł finansowania projektów.

2. Sposoby oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Regionalnym Programie Operacyjnym dla Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” efekty projektów rewitalizacji mierzone są za pomocą wskaźników produktu i rezultatu.

Wskaźniki produktu są to wskaźniki odnoszące się do działalności. Liczone są w jednostkach materialnych lub monetarnych (np. długość zbudowanej drogi, ilość firm, które uzyskały pomoc). **Wskaźniki rezultatu** to wskaźniki odpowiadające bezpośrednim z natychmiastowych efektów wynikających z projektu. Dostarczają one informacji o zmianach np. zachowania, pojemności lub wykonania, dotyczących beneficjentów. Takie wskaźniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba skutecznie przeszkolonych, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie kosztów transportu).

Beneficjent ma obowiązek używania wszystkich wskaźników z poszczególnych typów projektów, które jest w stanie monitorować i wykazywać. W przypadku poszczególnych projektów rewitalizacji wskaźniki stanowią element „Karty projektu rewitalizacji”, będącej częścią „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”.

3. Public Relations Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck

W celu upowszechnienia oraz promocji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” zostaną podjęte następujące działania:

- organizacja spotkań informacyjno-konsultacyjnych z mieszkańcami, podmiotami gospodarczymi oraz właścicielami nieruchomości wchodzących w skład obszarów rewitalizacji,
- stworzenie w ramach Wydziału Strategii punktu konsultacyjnego udzielającego porad i informacji zainteresowanym podmiotom, w szczególności potencjalnym

beneficjentom „Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” i innych programów pomocowych, w zakresie możliwości wsparcia działań rewitalizacyjnych,

- umieszczanie bieżących informacji dotyczących rewitalizacji miasta Kłobuck na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w stałej zakładce pt. „Rewitalizacja Miasta Kłobuck”,
- w razie aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015” zamieszczanie na stronie internetowej ankiet skierowanych do mieszkańców oraz zmienionego dokumentu w celu zgłaszania uzupełnień i poprawek,
- cykliczne zamieszczanie w lokalnej prasie artykułów mających na celu informowanie opinii publicznej o stanie zaawansowania prac nad programem rewitalizacji oraz propozycjach jego aktualizacji,
- opracowanie i dystrybucja materiałów promocyjnych dotyczących programu rewitalizacji oraz obszarów i obiektów wymagających rewitalizacji,
- umieszczanie tablic informacyjnych na obiektach, które były poddane procesowi rewitalizacji,
- kreowanie akcji społecznych mających na celu bezpośrednie zaangażowanie mieszkańców w proces rewitalizacji miasta Kłobucka, np. inicjowanie i współpraca przy organizowaniu festynów dzielnicowych oraz występów ulicznych, tworzeniu propozycji zmian przestrzeni publicznych, wystroju podwórek itp.
- uczestnictwo w konkursach promujących aktywność gospodarczą, społeczną, kulturową i środowiskową (np. konkurs na najlepszą przestrzeń publiczną, konkurs na najlepszy produkt regionalny itp.),
- uczestnictwo w międzynarodowych i krajowych sieciach oraz grupach roboczych miast i instytucji naukowych, oraz konferencjach i seminariach naukowych i branżowych, których celem jest omawianie i rozwiązywanie problemów identyfikowanych na obszarach zurbanizowanych (np. Program Operacyjny „URBACT II”),
- prowadzenie wspólnych przedsięwzięć marketingowych dotyczących rewitalizacji z Częstochową oraz gminami tworzącymi powiat kłobucki.

Spis tabel

Tabela 1. Połączenia drogowe miasta Kłobuck.....	7
Tabela 2. Wykaz i charakterystyka osiedli w mieście Kłobuck	12
Tabela 3. Wykaz większych zakładów produkcyjnych. Stan na lipiec 2008 rok	17
Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD	18
Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych	19
Tabela 6. Pracujący w poszczególnych sektorach gospodarki w podregionie częstochowskim.....	20
Tabela 7. Bezrobocie w powiecie kłobuckim.....	21
Tabela 8. Struktura demograficzna miasta Kłobuck	22
Tabela 9. Wskaźniki ludnościowe dla miasta Kłobuck i powiatu kłobuckiego	22
Tabela 10. Dodatki mieszkaniowe w mieście Kłobuck w 2006 r.	23
Tabela 11. Wykaz ulic w Kłobucku, w największym stopniu objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłobucku	24
Tabela 12. Lista fundacji i stowarzyszeń działających na terenie miasta Kłobucka	24
Tabela 13. Kategorie przestępstw w Kłobucku na tle pozostałych gmin powiatu kłobuckiego w 2007 roku.....	25
Tabela 14. Wypadki oraz kolizje drogowe w Kłobucku na tle pozostałych gmin powiatu kłobuckiego w 2007 roku	26
Tabela 15. Projekty planowane na obszarze miasta Kłobuck w ramach „Programu Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”	36

Spis rysunków

Rysunek 1. Lokalizacja miasta Kłobuck w województwie śląskim.....	6
Rysunek 2. Powiat kłobucki	7
Rysunek 3. Struktura branż gospodarki miasta Kłobucka i powiatu kłobuckiego	19
Rysunek 4. Tereny i obiekty w mieście Kłobuck wymagające podjęcia działań rewitalizacyjnych	29
Rysunek 6. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kłobuck w systemie planowania rozwoju lokalnego	30
Rysunek 7. System programów dotyczących rewitalizacji miast	34
Rysunek 8. Wytyczne strategiczne w zakresie rewitalizacji miasta Kłobuck.....	41
Rysunek 9. Obszary objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015	44
Rysunek 10. Granice obszaru rewitalizacji, obszar A - Śródmieście	45
Rysunek 11. Granice obszaru rewitalizacji, obszar B – Tereny rekreacyjne	47
Rysunek 12. Granice obszaru rewitalizacji, obszar C – Zagórze, tereny przemysłowe	48
Rysunek 13. Rola trzech sektorów w procesie rewitalizacji	66

Załącznik 1. Karty projektów rewitalizacji w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”

Projekt A.1. /Obszar A – Śródmieście/

1	Tytuł projektu	Zagospodarowanie Rynku im. Jana Pawła II w Kłobucku wraz z przyległym otoczeniem	
2	Obszar rewitalizacji / lokalizacja	Obszar A – Śródmieście, Rynek im. Jana Pawła II w Kłobucku, ul. 3 Maja i Wały, 42-100 Kłobuck	
3	Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu /beneficjent projektu/	Pełna nazwa	Gmina Kłobuck
		Adres do korespondencji	ul. 11 Listopada 6 42-100 Kłobuck
		Telefon, fax, e-mail	034 3100150, 034 3172661, sekretariat@bip.klobuck.akcessnet.net
4	Opis stanu istniejącego i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Obszar projektu zlokalizowany jest na terenie zabytkowego układu urbanistycznego miasta Kłobuck. Rynek im. Jana Pawła II wraz z przyległym otoczeniem jest mocno zdegradowaną przestrzenią publiczną. Obecnie plac rynku jest skwerem z zaniedbaną zielenią. Należy zaznaczyć, że poza grupą starodrzewu istniejąca zieleń była posadzona przypadkowo, stanowi pozostałość dawnych sadów lub powstała z samosiewów i nie tworzy obecnie żadnej kompozycji. Wokół placu odbywa się ruch pojazdów a na placu zlokalizowany jest przystanek autobusowy. Drogi objęte projektem są w złym stanie technicznym, występują utrudnienia w ruchu kołowym i pieszym. Oświetlenie placu i dróg jest przestarzałe. Istniejący szale nie jest użytkowany, ponieważ znajduje się w złym stanie technicznym, nie jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych, nie spełnia wymaganych warunków technicznych. Nieestetycznie zagospodarowane centrum miasta, jednofunkcyjne wykorzystanie rynku, zużyta infrastruktura komunalna są przyczyną głównych problemów takich jak: niska atrakcyjność turystyczną miasta, brak charakterystycznego centrum miasta, które jest miejscem spotkań i imprez i zdegradowana przestrzeń urbanistyczna. Skutkami tych problemów jest niski poziom imprez kulturalnych, niska liczba odwiedzających miasto turystów, słabe więzi społeczne.	
5	Opis projektu	Projekt swoim zakresem obejmuje: Wykonanie nowych nawierzchni rynku, fragmentu ul. 3-go Maja i ciągów pieszych łączących plac Rynek z ul. Wały z kostki i płyt granitowych w nawiązaniu do istniejącej niwelety terenu, wykonanie nowej nawierzchni drogi gminnej po stronie północnej rynku. Likwidację przystanków autobusowych w części wschodniej rynku z równoczesnym zlokalizowaniem ich przy drodze gminnej okalającej rynek od strony północnej. Utwardzenie i położenie nawierzchni z kostki i płyt granitowych na fragmentach rynku zagospodarowanych obecnie trawnikami. Umożliwienie parkowania prostopadle do płyty rynku na fragmentach po stronie wschodniej i zachodniej, oraz pozostawienie parkowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych. W zakresie architektoniczno – budowlanym przedsięwzięcie obejmuje: realizację budynku informacji miejskiej (zaplecza sceny), przebudowę (modernizację szaletu miejskiego), realizację wiat przystankowych, realizację elementów małej architektury w tym: murów oporowych wzdłuż fragmentów placu, realizację fontanny – „ścianki wodnej” po północnej stronie rynku, modernizację studni, ustawienie ławek, słupków chodnikowych, wymianę oświetlenia, realizację podświetlenia drzew. W zakresie zieleni przedsięwzięcie obejmuje: likwidację trawników i zieleni niskiej z utwardzeniem nawierzchni (jako nawierzchnia przepuszczalna z kostki granitowej), realizację wokół drzew elementów ziemnych - nieutwardzonych zabezpieczonych kratami, nasadzenia zieleni krzewiastej na fragmentach skarp ziemnych przy ciągach pieszych do ul. Wały, przesadzenie młodych drzew posadzonych wzdłuż drogi gminnej (północna strona placu), regulację i pielęgnację drzew istniejących. W zakresie sieci infrastruktury miejskiej przedsięwzięcie obejmuje: przebudowę oświetlenia terenu, podświetlenie drzew i fontanny – „ścianki wodnej”, zasilanie elektroenergetyczne budynku informacji miejskiej i estrady, przebudowę linii napowietrznej NN polegającą na jej skablowaniu, budowę sieci kanalizacji deszczowej ϕ 400 – 200 o łącznej dł. ok. 500 m, budowę kanalizacji sanitarnej – 17 m, budowę sieci wodociągowej – 20 m.	

6	Cele projektu	Ogólnym celem projektu jest zapobieganie marginalizacji Kłobucka poprzez zachowanie dziedzictwa historycznego i stworzenie przyjaznej przestrzeni publicznej wraz z infrastrukturą do organizacji imprez kulturalnych i społecznych. Podstawowymi zamierzeniami towarzyszącymi realizacji programów finansowanych z funduszy strukturalnych jest zmniejszenie rozbieżności rozwojowych istniejących wewnątrz Unii Europejskiej, które utrudniają proces integracji. Gmina Kłobuck jest obszarem wymagającym szczególnego wsparcia, kumuluje się tutaj kilka czynników negatywnie oddziałujących na poziom jego rozwoju gospodarczego i jakość życia mieszkańców. Wskazać można kilka argumentów przemawiających za wsparciem przedmiotowej inwestycji ze środków EFRR mają one charakter społeczny, gospodarczy i ekonomiczny. Projekt stanie się ważnym czynnikiem zapobiegającym marginalizacji miasta i przyczyniającym się do rewitalizacji centrum, między innymi poprzez przywrócenie estetyki przestrzeni urbanistycznej miasta. Cele częściowe projektu można określić jako: • efektywne wykorzystanie przestrzeni publicznej dla celów społecznych, kulturalnych, turystycznych i gospodarczych, • zintegrowanie obiektu z terenem i przyległymi obiektami, • stworzenie nowej wartości przestrzennej i kulturowej poprzez nowoczesne przekształcenie centrum Kłobucka. Wśród niemierzalnych celów ogólnych projektu można zdefiniować następujące: • wzrost komfortu życia mieszkańców, • poprawa estetyki zagospodarowanie terenu centrum Kłobucka, • wzmocnienie wśród mieszkańców świadomości rozwiązywania przez miasto problemów związanych z dysproporcją w dostępie do infrastruktury kulturalnej, społecznej, turystycznej i gospodarczej.							
7	Termin realizacji projektu	Rozpoczęcie projektu /mm.rrrr/	listopad 2008						
		Zakończenie projektu /mm.rrrr/	czerwiec 2010						
8	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	Wskaźniki produktu	1. Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 1 szt 2. Powierzchnia obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 2206 m² 3. Powierzchnia wyremontowanej i przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie rewitalizowanym -13950 m² 4. Długość wybudowanej/wyremontowanej infrastruktury technicznej (w tym komunalnej i sanitarnej) – 538 m 5. Liczba obiektów małej architektury – 69 szt 6. Liczba miejsc parkingowych – 41 szt 7. Długość przebudowanych/wyremontowanych dróg wewnętrznych na obszarach objętych wsparciem – 568m						
		Wskaźniki rezultatu	1. Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem – 10 szt 2. Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej – 14000 osób/rok 3. Powierzchnia zdegradowanych dzielnic i obszarów miast poddanych rewitalizacji - 13950 m²						
9	Finansowanie projektu	2007	2008	2009	2010	...		2015	Razem
	Sektor publiczny, w tym:	10 980,00	112 897,15	3 699 244,20	2 736 668,19				6 559 789,54
	Fundusze strukturalne	9 333,00	95 962,57	3 144 357,57	2 326 167,96				5 575 821,10
	Budżet gminy	1 647,00	16 934,58	554 886,63	410 500,23				983 968,44
	Sektor prywatny	0,00	0,00	0,00	0,00				0,00
	Razem	10 980,00	112 897,15	3 699 244,20	2 736 668,19				6 559 789,54

Projekt A.2. /Obszar A – Śródmieście/

1	Tytuł projektu	Remont sali widowiskowo-kinowej w Miejskim Ośrodku Kultury im. Władysława Sebyły w Kłobucku	
2	Obszar rewitalizacji / lokalizacja	Obszar A – Śródmieście, ul. Targowa 1, 42-100 Kłobuck	
3	Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu /beneficjent projektu/	Pełna nazwa	Miejski Ośrodek Kultury im. Władysława Sebyły w Kłobucku
		Adres do korespondencji	ul. Targowa 1 42-100 Kłobuck
		Telefon, fax, e-mail	034 3172991; 034 3172991; miejskiosrodek kultury1@neostrada.pl 0-34-31-00-150, 0-34-317-26-61, sekretariat@bip.klobuck.akcessnet.net
4	Opis stanu istniejącego i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Największym i nierozwiązanym od lat problemem MOK jest sprawa modernizacji sali widowiskowo-kinowej, gdyż technologia w jakiej został wzniesiony i wyposażony budynek oraz niedopasowanie do oczekiwań mieszkańców i artystów powodują, iż zarówno imprezy jak i cykliczne zajęcia nie spotykają się z oczekiwanym zainteresowaniem. Główne problemy to: zły stan techniczny drewnianej podłogi sceny, zużyte fotele na widowni, częściowo nieczynne i niewystarczające oświetlenie sali widowni, dróg i wyjść ewakuacyjnych, przestarzałe nagłośnienie oraz brak systemu nadzoru wizyjnego. Pełna modernizacja sali pozwoli na urozmaicenie i udoskonalenie programowej działalności MOK. Obiekt po modernizacji może służyć organizowaniu wielu projektów o charakterze międzynarodowym, np. warsztaty teatralne, taneczne, przedsięwzięcia muzyczne, wydarzenia popularyzujące kulturę innych narodowości.	
5	Opis projektu	Prace remontowe sali widowiskowo-kinowej obejmować będą : • wymianę istniejących foteli na nowe w sali widowiskowo – kinowej, • wymianę istniejącej podłogi drewnianej na nową na scenie sali widowiskowo-kinowej, • częściowa wymiana posadzki PCV sali widowiskowo-kinowej, • wykonanie obudowy sceny wykładziną w kolorze bordo, • montaż obudów na grzejniki, • malowanie ścian i sufitów, • wymianę nagłośnienia, • wymianę oświetlenia, • wykonanie systemu nadzoru wizyjnego.	
6	Cele projektu	Celem projektu jest rewitalizacja zdegradowanego obiektu infrastruktury kultury. Cel ogólny to poprawienie stanu instytucji kultury, a także wzbogacenie i podniesienie jakości oferty kulturalnej i edukacyjnej na terenie gminy Kłobuck i powiatu kłobuckiego.	
7	Termin realizacji projektu	Rozpoczęcie projektu /mm.rrrr/	lipiec 2009
		Zakończenie projektu /mm.rrrr/	grudzień 2009
8	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	Wskaźniki produktu	1. Liczba budynków przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 1szt 2. Powierzchnia budynków przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 248,81 m²

		Wskaźniki rezultatu		1. Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem – 72 szt. 2. Liczba osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem – 34 300 osób						
9	Finansowanie projektu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	...	2015	Razem
	Sektor publiczny, w tym:	25 620,00	1 170 992,34							1 196 612,34
	<i>Fundusze strukturalne</i>	17 850,00	815 855,32							833 705,32
	<i>Budżet gminy</i>	7 770,00	355 137,02							362 907,02
	Sektor prywatny	0,00	0,00							0,00
	Razem	25 620,00	1 170 992,34							1 196 612,34

Projekt A.3. /Obszar A – Śródmieście/

1	Tytuł projektu	Przebudowa targowiska miejskiego w Kłobucku	
2	Obszar rewitalizacji / lokalizacja	Obszar A – Śródmieście, ul. Targowa i Szkolna	
3	Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu /beneficjent projektu/	Pełna nazwa	Gmina Kłobuck
		Adres do korespondencji	ul. 11 Listopada 6 42-100 Kłobuck
		Telefon, fax, e-mail	034 3100150, 034 3172661, sekretariat@bip.klobuck.akcessnet.net
4	Opis stanu istniejącego i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Plac targowy położony jest w obrębie jednej działki ewidencyjnej nr 4438/37 obręb Kłobuck, o powierzchni 18 925 m². Właścicielem działki jest gmina Kłobuck. Środa i sobota są tradycyjnie dniami targowymi w Kłobucku. Handel odbywa się na dużym placu położonym w sąsiedztwie budynków Miejskiego Ośrodka Kultury, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Gimnazjum w Kłobucku. W powszechnej opinii mieszkańców plac w trakcie dni targowych jest też miejscem spotkań towarzyskich mieszkańców powiatu kłobuckiego. Do podstawowych wad placu targowego w obecnej formie należy zaliczyć: 1) chaotyczny i prowizoryczny sposób prowadzenia handlu, co skutkuje nie przestrzeganiem przepisów, szczególnie w zakresie handlu artykułami spożywczymi. Ponadto nie kontrolowane rozprzestrzenianie się straganów prowadzi do utrudnień komunikacyjnych w Śródmieściu. 2) monofunkcyjność terenu – plac jest użytkowany jedynie dwa dni w tygodniu. Przykłady innych miast sugerują, że teren z racji swojego położenia w Śródmieściu ma szanse generować korzyści również w inne dni tygodnia. Przebudowa targowiska miejskiego jest szczególnie zasadna w związku z planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi na Rynku im. Jana Pawła II oraz w Miejskim Ośrodku Kultury. Wszystkie trzy wymienione wyżej obiekty będą stanowiły zintegrowaną i komplementarną względem siebie przestrzeń publiczną ogniskującą życie społeczne miasta Kłobuck.	
5	Opis projektu	Plac pozostanie dalej własnością gminy. Projekt zakłada, że na terenie targowiska nadal będzie się odbywał wyłącznie handel sezonowy. Nie planuje się budowy stałych obiektów kubaturowych, natomiast pozostanie możliwość rozkładania przenośnych stanowisk handlowych. Zarówno drobni handlarze jak i mieszkańcy wykazują potrzebę istnienia tego typu handlu. Biorąc pod uwagę stan istniejący plac wymaga modernizacji. Zakłada się: • odwodnienie całego terenu, • doprowadzenie wody, • budowę oświetlenia, • budowę nagłośnienia, • utwardzenie kostką brukową całego placu z wydzieleniem za pomocą różnych kolorów kostki ciągów komunikacyjnych i sektorów handlu, • wykonanie ogrodzenia wraz z budową dwóch bram wjazdowych. Pozostawienie wolnego placu pozwoli realizować również inne funkcje poza tradycyjnymi dniami handlowymi. Plac będzie służył m.in.: jako plac manewrowy dla nauki jazdy. Plac będzie również pełnił rolę parkingu dla sąsiadów: Miejskiego Ośrodka Kultury oraz hali sportowej w Gimnazjum w Kłobucku, a także jako miejsce postojowe w trakcie ważnych wydarzeń (imprezy, obchody świąt) mających miejsce się Rynku im. Jana Pawła II. Projekt zakłada wprowadzenie dwóch podstawowych funkcji. Po pierwsze funkcji gospodarczej w postaci uporządkowanego, nowoczesnego drobnego handlu. Po drugie funkcji edukacyjnej w postaci stworzenia terenu do nauki jazdy na rowerach dla dzieci i młodzieży z Kłobucka – „miasteczko ruchu drogowego dla dzieci i młodzieży”. Zakłada się również organizację imprez wystawienniczych związanych ze specyfiką powiatu kłobuckiego: • wystawa ogrodnictwa,	

		- wystawa sprzętu rolniczego, - wystawa materiałów budowlanych.							
6	Cele projektu	Głównymi celami planowanego projektu są: - wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskiej, - poprawa standardu prowadzenia działalności handlowej, - poprawa estetyki miejskiej przestrzeni publicznej, - dywersyfikacja funkcji realizowanych w ramach targowiska miejskiego – np. organizacja imprez masowych. Oprócz tego projekt przyczyni się do zwiększenia ilości miejsc parkingowych w śródmieściu Kłobucka.							
7	Termin realizacji projektu	Rozpoczęcie projektu	2008						
		Zakończenie projektu	2011						
8	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	Wskaźniki produktu	- Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 1 szt. - Powierzchnia obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 18 925 m² - Liczba miejsc parkingowych – 50 szt. - Długość wybudowanej/wyremontowanej infrastruktury technicznej (w tym komunalnej) – 200 m						
		Wskaźniki rezultatu	- Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem – (działalność wystawiennicza) – 3 szt. - Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów – 18 925 m²						
9	Finansowanie projektu	2008	2009	2010	2011	...	...	2015	Razem
	Sektor publiczny, w tym:	20 000,00	100 000,00	1 125 000,00	1 125 000,00				2 370 000,00
	Fundusze strukturalne	8 000,00	40 000,00	450 000,00	450 000,00				948 000,00
	Budżet gminy	12 000,00	60 000,00	675 000,00	675 000,00				1 422 000,00
	Sektor prywatny								
	Razem	20 000,00	100 000,00	1 125 000,00	1 125 000,00				2 370 000,00

Projekt B.1. /Obszar B – Tereny rekreacyjne/

1	Tytuł projektu	Zagospodarowanie zbiornika wodnego na Białej Okszy w Kłobucku – Zakrzewie wraz z przyległym otoczeniem na cele rekreacyjno – sportowe	
2	Obszar rewitalizacji / lokalizacja	Obszar B – Tereny rekreacyjne, Kłobuck – Zakrzew	
3	Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu /beneficjent projektu/	Pełna nazwa	Gmina Kłobuck
		Adres do korespondencji	40-100 Kłobuck ul. 11 Listopada 6
		Telefon, fax, e-mail	034 3100150, 034 3172661, sekretariat@bip.klobuck.akcessnet.net
4	Opis stanu istniejącego i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Przedmiotem projektu jest zagospodarowanie zbiornika wodnego o nazwie „Zalew Zakrzew”, zlokalizowanego przy ul. Stawowej w Kłobucku. Sam zbiornik wodny położony jest w Sołectwie Rybno, natomiast część terenu przewidzianego do realizacji projektu położona jest w mieście Kłobuck, w Sołectwie Zakrzew mieszczącym się w granicach administracyjnych miasta Kłobuck. Odległość zbiornika wodnego od skrzyżowania drogi krajowej Nr 43 z drogą wojewódzką Nr 492, zlokalizowanego w centrum Kłobucka, wynosi ok. 2 km. „Zalew Zakrzew” jest zbiornikiem przepływowym, zasilanym wodami rzeki Białej Okszy od strony zachodniej. Wody spływają poprzez śluzę w kierunku wschodnim przez miasto Kłobuck. Powierzchnia zbiornika wynosi 9,49 ha. Od strony północnej ograniczają go tereny upraw polowych z zabudową, administracyjnie należące do Kłobucka. Po stronie zachodniej zalewu zlokalizowana jest ul. Stawowa a od strony południowej zalew otoczony jest terenami leśnymi – Lasy Państwowe Nadleśnictwa Kłobuck. W pobliżu znajduje się również rezerwat leśny – Dębowa Góra oraz ścieżka dydaktyczno-przyrodniczo-leśna (rowerowa i piesza). Akwen z uwagi na dogodne usytuowanie, czystą wodę, ciszę, walory środowiska może stać się miejscem masowego wypoczynku, ciekawych imprez kulturalnych i sportowych oraz urokliwym zakątkiem dla turystów. Jednak brak obecnie właściwej infrastruktury nie pozwala na wykorzystanie w pełni tego terenu do celów turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych. Aby ten teren stał się odpowiedni i atrakcyjny do realizowania wielu funkcji, należy go odpowiednio zagospodarować.	
5	Opis projektu	Zakres projektu obejmuje: • urządzenie kąpieliska o wymiarach w świetle 50x50 m wytyczonego poprzez pomosty na wodzie o szerokości ok. 2,5m, • urządzenie plaży, • budowę obiektu na przebiegającej połączonych z wiatą na sanitariaty typu TOI TOI, • wzdłuż północnego nabrzeża, na zaporze ziemnej - wale wybudowanie ścieżki - drogi dojazdowej (z dołomitu i żwiru) oraz budowę linii energetycznej wraz z oświetleniem, • po zachodniej stronie plaży przewiduje się budowę altany widokowej z drewna, utwardzonego placu pod ognisko i małego placu zabaw dla dzieci, • po drugiej stronie plaży, wzdłuż ścieżki na utwardzonych placach, planuje się budowę 5 małych altan drewnianych typu "Grzybek" ze stolikiem i siedziskami na stałe przytwierdzonymi do gruntu z wydzielonym miejscem na ustawienie grilla, • na działce przy ul. Stawowej budowa placu z drewnianym obiektem tymczasowym (duża altana), parkingu rowerowego, boiska do siatkówki plażowej, dużego placu zabaw dla dzieci, siedziska w skarpie spełniające rolę trybun, • przebudowę istniejących schodów terenowych i dobudowanie dwóch nowych wejść na skarpe, • wybudowanie nowego i zmodernizowanie istniejącego parkingu.	
6	Cele projektu	Celem głównym działania jest wielofunkcyjne wykorzystanie obszarów zdegradowanych wokół zbiornika wodnego. Realizacja projektu pozwoli na stworzenie atrakcyjnego produktu turystycznego dla północno – zachodniej części Subregionu Północnego. Zagospodarowany zbiornik wodny będzie ciekawą ofertą turystyki weekendowej i wakacyjnej. Będzie miejscem, w którym można organizować różne imprezy plenerowe o charakterze kulturalnym i	

		rekreacyjnym typu: festyny, powitanie lata, noc świętojańska, koncerty itp. Realizacja projektu spowoduje wzrost konkurencyjności turystycznej Subregionu Północnego.								
7	Termin realizacji projektu	Rozpoczęcie projektu /mm.rrrr/	listopad 2008							
		Zakończenie projektu /mm.rrrr/	lipiec 2009							
8	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	Wskaźniki produktu	1. Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 1szt. 2. Powierzchnia obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 0,05 ha							
		Wskaźniki rezultatu	1. Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem - 8 szt. 2. Liczba osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem - 4000 osoby 3. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z obiektów objętych wsparciem - 35 osoby							
9	Finansowanie projektu	2007	2008	2009		2012	2013	2014	2015	Razem
	Sektor publiczny, w tym:	7 320,00	104 837,04	653 100,27						765 257,31
	Fundusze strukturalne	3 826,16	54 798,32	341 375,52						400 000,00
	Budżet gminy	3 493,84	50 038,72	311 724,75						365 257,31
	Sektor prywatny	0,00	0,00	0,00						0,00
	Razem	7 320,00	104 837,04	653 100,27						765 257,31

Projekt B.2. /Obszar B – Tereny rekreacyjne/

1	Tytuł projektu	Rewitalizacja centrum Kłobucka – tereny nad rzeką Biała Oksza w sąsiedztwie Rynku im. Jana Pawła II	
2	Obszar rewitalizacji / lokalizacja	Obszar B – Śródmieście, ul. Parkowa, Okólna, Wały	
3	Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu /beneficjent projektu/	Pełna nazwa	Gmina Kłobuck
		Adres do korespondencji	ul. 11 Listopada 6, 42-100 Kłobuck
		Telefon, fax, e-mail	034 3100150, 034 3172661, sekretariat@bip.klobuck.akcessnet.net
4	Opis stanu istniejącego i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	W kierunku na zachód od Rynku im. Jana Pawła II, w zabytkowym układzie urbanistycznym, położona jest ulica Wały o nieregularnym przebiegu oraz ślepo zakończonymi odnogami, które sięgają do rzeki Białej Okszy. Odcinki ulicy Wały sięgające do rzeki są w bardzo złym stanie technicznym, nie mają urządzonej nawierzchni, odwodnienia oraz oświetlenia. Tereny nad rzeką w tym obszarze są niezagospodarowane. Po drugiej stronie rzeki znajduje się park miejski przy ul. Parkowej. Głównym problemem jest brak zintegrowania funkcji tego obszaru z Rynkiem im. Jana Pawła II. Dlatego niezbędna jest rewitalizacja przedmiotowego obszaru. Odcinki ulicy Wały, park miejski i Rynek mogłyby stanowić kompleksowy obszar pełniący funkcje turystyczne i rekreacyjne.	
5	Opis projektu	Projekt swym zakresem obejmuje: • rewitalizację parku miejskiego przy ul. Parkowej poprzez renowację zieleni, odbudowę alejek oraz budowę nowych, budowę oświetlenia oraz uzupełnienie elementów małej architektury • urządzenie dotychczas niezagospodarowanego terenu przy parku na cele rekreacyjno-sportowe (m.in. budowa boiska do piłki plażowej). • przebudowę istniejącej kładki dla pieszych na rzece Biała Oksza oraz budowę dwóch kolejnych kładek dla pieszych łączących ul. Wały i ul. Okólną z terenami parkowymi • przebudowę odcinków ciągów pieszych i odcinków ul. Wały, które nie zostały przebudowane w zakresie zagospodarowania Rynku, • renowację kapliczki przy ul. Okólnej.	
6	Cele projektu	Celem projektu jest wielofunkcyjne wykorzystanie obszarów zdegradowanych. Inwestycja przyczyni się do: • wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskich w kontekście rozwoju funkcji rekreacyjnej i turystycznej, • poprawa atrakcyjności centrum miasta, • wzrost liczby turystów, • poprawa warunków zamieszkania w centrum miasta.	
7	Termin realizacji projektu	Rozpoczęcie projektu	2011
		Zakończenie projektu	2013
8	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	Wskaźniki produktu	• Powierzchnia obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 30 000 m² • Liczba obiektów małej architektury – 1szt. (kapliczka) • Liczba przebudowanych/wyremontowanych obiektów infrastruktury drogowej – 3 szt. (kładki pieszce nad rzeką Białą Okszą)
		Wskaźniki rezultatu	• Liczba osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem – 10 000 osób • Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów – 30 000 m².

9	Finansowanie projektu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	...	...	Razem
	Sektor publiczny, w tym:				50 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00			2 050 000,00
	<i>Fundusze strukturalne</i>				42 500,00	850 000,00	850 000,00			1 742 500,00
	<i>Budżet gminy</i>				7 500,00	150 000,00	150 000,00			307 500,00
	Sektor prywatny				0,00	0,00	0,00			0,00
	Razem				50 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00			2 050 000,00

Projekt B.3. /Obszar B – Tereny rekreacyjne/

1	Tytuł projektu	Rewitalizacja parku w Zespole Pałacowo-Parkowym w Kłobucku-Zagórze	
2	Obszar rewitalizacji / lokalizacja	Obszar B – Tereny rekreacyjne, ul. Zamkowa	
3	Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu /beneficjent projektu/	Pełna nazwa	Gmina Kłobuck
		Adres do korespondencji	ul. 11 Listopada 6, 42-100 Kłobuck
		Telefon, fax, e-mail	034 3100150, 034 3172661, sekretariat@bip.klobuck.akcessnet.net
4	Opis stanu istniejącego i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Park pałacowy w Kłobucku – Zagórze, o powierzchni 4,3 ha, wpisany jest do rejestru zabytków pod nr A-46/78 i w związku z tym podlega szczególnej ochronie prawnej. Ślady założenia geometrycznego parku pochodzą z przełomu XVIII i XIX w., a jego przekształcenia z przełomu XIX i XX w. Do chwili obecnej zachowały się trzy fragmenty drzewostanu z lat 1800-1830: drzewostan robiniowo-wejmutkowy i dębowy. Park jest mocno zdegradowany. Stan drzew, szczególnie tych najstarszych jest zły i wymaga różnorodnych zabiegów mających na celu ich zachowanie. Brak jest małej architektury. Istniejące dwie asfaltowe drogi dojazdowe do pałacu i budynku mieszkalnego są zniszczone, ponadto nie ma wytyczonych alejek spacerowych, tylko wydeptane ścieżki. Ogrodzenie parku od strony ul. Zamkowej wykonane jest z siatki górniczej w metalowych ramkach zawieszonych na murowych słupach i tylko potężne kute bramy wjazdowej świadczą o dawnej świetności parku. Od strony ul. Poprzecznej nie ma żadnego ogrodzenia. Park z uwagi na walory przyrodniczo - historyczne może stać się miejscem wypoczynku dla mieszkańców oraz interesującym dla turystów. Jednak brak obecnie właściwej infrastruktury nie pozwala na wykorzystanie w pełni tego terenu do celów turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych. Aby ten teren stał się odpowiedni i atrakcyjny do realizowania wielu funkcji, należy go odpowiednio zagospodarować.	
5	Opis projektu	Zakres projektu obejmuje rewaloryzację parku, w tym: • w zakresie zieleni niskiej i wysokiej wykonanie prac pielęgnacyjnych i zabezpieczających drzewa; leczenie drzew chorych oraz nowe nasadzenia drzew i krzewów, • odbudowanie ogrodzenia parku, • odbudowanie układu alejek, • wykonanie oświetlenia wzdłuż alejek i dróg w parku, • wyposażenie parku w elementy małej architektury.	
6	Cele projektu	W związku z rewaloryzacją parku osiągnięte zostaną następujące cele: • wielofunkcyjne wykorzystanie obszarów zdegradowanych, w tym na cele turystyczne, rekreacyjne i kulturalne, • wzrost konkurencyjności przestrzeni publicznej, • wykreowanie kompleksowego „produktu turystycznego” miasta Kłobuck, w oparciu działalność prowadzoną w pałacu oraz atrakcyjny zabytkowy park.	
7	Termin realizacji projektu	Rozpoczęcie projektu	2009
		Zakończenie projektu	2011
8	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	Wskaźniki produktu	1. Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 1 szt. 2. Powierzchnia obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 42 912 m²
		Wskaźniki rezultatu	1. Liczba osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem – 10 000 osób 2. Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów – 42 912 m².

9	Finansowanie projektu	2008	2009	2010	2011	2012	...	...	2015	Razem
	<i>Sektor publiczny, w tym:</i>									
	<i>Fundusze strukturalne</i>		136 000,00	340 000,00	340 000,00					816 000,00
	<i>Budżet gminy</i>		24 000,00	60 000,00	60 000					129 000,00
	<i>Sektor prywatny</i>		0,00	0,00	0,00					0,00
	Razem		160 000,00	400 000,00	400 000					960 000,00

Projekt B.4. /Obszar B – Tereny rekreacyjne/

1	Tytuł projektu	Adaptacja pałacu na obiekt konferencyjny z zapleczem socjalnym	
2	Obszar rewitalizacji / lokalizacja	Obszar B – Tereny rekreacyjne, Kłobuck, ul. Zamkowa 8	
3	Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu /beneficjent projektu/	Pełna nazwa	Scapol sp. z o.o.
		Adres do korespondencji	42-271 Częstochowa, ul. Kopalniana 10
		Telefon, fax, e-mail	034 3659814, scapol@scapol.pl
4	Opis stanu istniejącego i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Obecnie inwestor zabezpieczył pałac przed dalszą dewastacją dokonując następujących inwestycji: - wymiana stolarki okiennej, - naprawa więźby dachowej i pokrycia dachowego, - odprowadzenie wody z dachu do kanału deszczowego, - uzupełnienie i naprawa elewacji budynku, - założenie monitoringu. Całkowite odnowienie zespołu pałacowo-parkowego przyczyni się do pełnej rewitalizacji obiektu, który ze względu na swoje walory historyczne i rekreacyjne będzie wizytówką miasta z korzyścią dla lokalnej społeczności oraz atrakcją turystyczną dla osób przyjezdnych.	
5	Opis projektu	Na projekt składa się realizacja następujących zadań inwestycyjnych: - wykonanie izolacji fundamentów, wykonanie podłoga, posadzek, podłóg - wykonanie instalacji c.o. i wentylacji, instalacji hydraulicznej wraz z przyłączem sanitarnym do ul. Zamkowej, - wymiana instalacji elektrycznej, - wykonanie robót budowlanych wewnętrznych, - zagospodarowanie terenu wokół pałacu - zainstalowanie systemu automatycznej sygnalizacji pożaru.	
6	Cele projektu	Celami projektu są: - rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego z końca XVIII w., - powstanie 20 nowych miejsc pracy (w tym 10 dla osób niepełnosprawnych) i utrzymanie obecnej ilości miejsc pracy – 70, - stworzenie ośrodka szkoleniowo-rekreacyjnego z bazą hotelową, - zwiększenie atrakcyjności turystycznej Kłobucka i regionu, - wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta Kłobuck.	
7	Termin realizacji projektu	Rozpoczęcie projektu /mm.rrrr/	Styczeń 2009 r.
		Zakończenie projektu /mm.rrrr/	Grudzień 2011 r.

8	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	Wskaźniki produktu		1. Liczba obiektów poddanych renowacji na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – szt 2 2. Powierzchnia obiektów poddanych renowacji na co najmniej 2 spośród wymienionych celów m2 1805 3. Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów szt. 2 4. Powierzchnia obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów m2 1805 5. Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej szt. 2 6. Powierzchnia obiektów przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej szt. 1805 7. Powierzchnia użytkowa w budynkach poddanych przebudowie/remontowi m2 2661 8. Liczba obiektów przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych szt. 2						
		Wskaźniki rezultatu		1. Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem szt. 40 2. Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami szt. 2 3. Powierzchnia użytkowa faktycznie wykorzystywana m2 2661 4. Powierzchnia zagospodarowanego przyległego otoczenia m2 11084 5. Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem osoby 20 6. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z obiektów objętych wsparciem osoby 10 7. Liczba nowych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie objętym wsparciem szt. 2 8. Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów m2 13389						
9	Finansowanie projektu	2008	2009	2010	2011	2012	...	...	2015	Razem
	Sektor publiczny, w tym:									
	<i>Fundusze strukturalne</i>		1 195 100,00	1 194 618,00	1 316 712,00					3 706 430,00
	<i>Budżet gminy</i>		0,00	0,00	0,00					0,00
	Sektor prywatny		210 900,00	210 815,00	232 361,00					654 076,00
	Razem		1 406 000,00	1 405 433,00	1 549 073,00					4 360 506,00

Projekt B.5. /Obszar B – Tereny rekreacyjne/

1	Tytuł projektu	Zagospodarowanie terenu kąpieliska otwartego w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Kłobucku	
2	Obszar rewitalizacji / lokalizacja	Obszar B – Tereny rekreacyjne, Kłobuck, ul. Sportowa	
3	Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu /beneficjent projektu/	Pełna nazwa	Gmina Kłobuck
		Adres do korespondencji	ul. 11 Listopada 6 42-100 Kłobuck
		Telefon, fax, e-mail	034 3100150, 034 3172661, sekretariat@bip.klobuck.akcessnet.net
4	Opis stanu istniejącego i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Otwarte kąpielisko w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Kłobucku powstało w latach siedemdziesiątych. Obecnie teren kąpieliska jest całkowicie zdegradowany i nie jest użytkowany. Niecki basenu i brodzika są popękane a technologia napełniania i uzdatniania wody przestarzała i zdewastowana. Kąpielisko nie posiada wymaganego zaplecza socjalnego i odpowiednio zagospodarowanego terenu. Niezagospodarowany obszar w centrum miasta jest przyczyną głównych problemów takich jak: niska atrakcyjność turystyczna miasta, zdegradowana przestrzeń publiczna. Skutkami tych problemów jest niska liczba odwiedzających miasto turystów, niewystarczająca edukacja w zakresie nauki pływania, słabe więzi społeczne.	
5	Opis projektu	Przedmiotem projektu jest: - przebudowa niecek basenowych polegająca na przystosowaniu ich do potrzeb osób niepełnowidzących, niepełnosprawnych, dzieci oraz osób pływających, - przebudowa technologii basenowej, - budowa atrakcji wodnych typu: grzybek wodny, zjeżdżalnia, - przebudowa wodociągu, budowa kanalizacji sanitarnej, - budowa budynku socjalnego i administracyjnego, - budowa domków kempingowych, - zagospodarowanie pozostałego terenu zielenią i placem zabaw dla dzieci.	
6	Cele projektu	Projekt stanie się ważnym czynnikiem zapobiegającym marginalizacji miasta poprzez stworzenie nowej oferty turystycznej i edukacyjnej. Nastąpi poprawa atrakcyjności miasta. Cele częściowe projektu można określić jako: • wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskich w kontekście rozwoju funkcji rekreacyjnej, turystycznej i edukacyjnej, • zintegrowanie obiektu z terenem i innymi obiektami, • wzrost liczby turystów, • poprawa warunków zamieszkania w centrum miasta.	
7	Termin realizacji projektu	Rozpoczęcie projektu /mm.rrrr/	Styczeń 2011 r.
		Zakończenie projektu /mm.rrrr/	Grudzień 2013 r.
8	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	Wskaźniki produktu	1. Liczba obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 1 szt 2. Powierzchnia obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów – 2 000 m² 3. Liczba obiektów małej architektury – 9 szt.
		Wskaźniki rezultatu	1. Liczba osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem – 4 000 osób 2. Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów – 2 000 m².

9	Finansowanie projektu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	...	...	Razem
	Sektor publiczny, w tym:				50 000,00	2 300 000,00	2 300 000,00			4 650 000,00
	<i>Fundusze strukturalne</i>				42 500,00	1 955 000,00	1 955 000,00			3 952 500,00
	<i>Budżet gminy</i>				7 500,00	345 000,00	345 000,00			647 500,00
	Sektor prywatny				0,00	0,00	0,00			0,00
	Razem				50 000,00	2 300 000,00	2 300 000,00			4 650 000,00

Załącznik 2. Lista osób uczestniczących w pracach nad „Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Kłobuck na lata 2008-2015”

Zespół ds. aktualizacji „Programu Rewitalizacji Miasta Kłobuck”:

- 1) Krzysztof Nowak – Burmistrz Kłobucka /Przewodniczący Zespołu/
- 2) Wiesława Solska – Kierownik Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich /Zastępca Przewodniczącego/
- 3) Katarzyna Jagusiak – Skarbnik Gminy Kłobuck
- 4) Alina Jagielska – Kierownik Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami
- 5) Magdalena Kasprzak – Kierownik Wydziału Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa
- 6) Leszek Zakrzewski – Kierownik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji
- 7) Adam Wierus – Z-ca Kierownika Wydziału Organizacyjnego
- 8) Katarzyna Janicka – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- 9) Barbara Marszał-Kościelniak – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury
- 10) Monika Wypych – Dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Kłobuck
- 11) Jacek Krakowian – p.o. Dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacji
- 12) Zenon Głąb – Dyrektor Zarządu Dróg i Gospodarki Komunalnej w Kłobucku
- 13) Mieczysław Głajzner – Dyrektor Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Oświaty Samorządowej w Kłobucku

Radni Rady Miejskiej w Kłobucku:

- 1) Józef Batóg – Przewodniczący Rady Miejskiej w Kłobucku
- 2) Danuta Gośławska – Radna Rady Miejskiej
- 3) Andrzej Wójcicki – Radny Rady Miejskiej, Towarzystwo Przyjaciół Kłobucka
- 4) Zygmunt Drzastwa – Radny Rady Miejskiej
- 5) Kazimierz Pikuła – Radny Rady Miejskiej

Przedstawiciele sektora publicznego, biznesowego i obywatelskiego:

- 1) Tomasz Nowak – Samorząd Osiedlowy
- 2) Mariusz Musialik – PRDM sp. z o.o. w Kłobucku
- 3) Piotr Mach – Starostwo Powiatowe
- 4) Jan Olszewski – Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku
- 5) Janusz Palutkiewicz – ZBH Seven II, sp.j.
- 6) Jerzy Zakrzewski – Prezes Lokalnej Grupy Działania „Zielony Wierzchołek Śląska”
- 7) Lilia Kardas – Bank Spółdzielczy w Kłobucku
- 8) Marian Nicia – Zakład Budownictwa Kłobuck
- 9) Jan Konfederak – MSZiZ Kłobuck

Konsultacja metodologiczna i opracowanie dokumentu:

dr Adam Polko – Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach